

Szerkesztő és kiadó

Dr. Hámásdó Robert
Mester 271. Budapest

16. Telefon: 9
Havonta 110,
évre 600, egész
évre: Havonta
tízre 12, egész
évesek díjazása
"KELET" az erdei
déség egyetlen p
Cikkjeink utánnon
rás megjelölésével

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmintelen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-szei Ernő, Strada Matei Milo 5.

Ara 5 lej

Kedd, 1935. május 14.

5695. EV. | XVIII. ÉVF.
IJAR 11. | 105. SZÁM.

A 75 éves Herzl Tivadar

Irta: Marton Ernő

Néhány nappal ezelőtt nagyon érdekes összejövetel volt Jeruzsálemben. Az összejövetelnek semmiféle politikai, vagy gazdasági jellege nem volt, mindössze néhány fehérhajú öreg ur találkozott egy barátságos magánház vendégszerető fehérszatalánál. És mégis, egy darab zsidó történelem ült ama néhány órán keresztül a jeruzsálemi fehérszatal körül. Mert a meghívott és megjelent vendégek kivétel nélkül az 1897-ben megtartott első baseli cionista kongresszus még éltben lévő résztvevői voltak.

Kétszáznegy résztvevője volt az első baseli kongresszusnak és ezek közül huszonkilencen vannak még életben. A 29 közül az összejövetel időpontjában 24-en Palesztinában tartózkodtak, a legtöbben már, mint letelepedett palesztinai polgárok, néhányan pedig, mint vendégek. Dr. Mayer Ebner, a bucovinai zsidóság kitűnő vezére, aki szintén az első kongresszus résztvevői közé tartozik, megindítóan egyszerű szavakkal írja le ennek az összejövetelnek a lefolyását. Keveset beszéltek, mert mindannyiukat lenyűgöző erővel tartotta fogva az ország varázsa és a 38 évvel ezelőtt megálmodott álom szinte ijesztően reális valóságává. Dr. Ebner leírja, hogy az egész összejövetel alatt világosan úgy érezte, mintha az asztalán, Szokolov és Usischkin között, ott ülne Herzl Tivadar is, fejedelmi alakjával kimagaszolva a többiek közül és szomorú, nagy, fekete szemével szelíden végigmogató a világ minden tájáról összegyűlekezett baráti kört.

Ebben a Herzl-vízióban nincsen semmi rendkívüli. Nemcsak abban, a Herzl Tivadarhoz oly közel álló baráti körben, de a mai Palesztina minden látogatójának a lelkében feltámad ez a vízió. Herzl Tivadar alakja ott él, ott lebeg a zöldelő mezők és épülő városok fölött és aki elolvasta az Altneuland című utópisztikus regényt, amely 30 évvel ezelőtt még a legvérmesebb cionisták szemében is egy túlméretezett fantázia felelőtlen játéka volt, babonás csodálkozással fogja a haifai kikötőbe befutó hajója ormáról megállapítani, milyen kísérteties pontossággal valószínűsít meg Herzl „beteges” fantáziájának lázálmai. Mindenütt az egész országban elevenen lehet érezni az ő jelenvalóságát, a chalucok ponyvasátrában éppúgy, mint a telavivi milliomas lakásán, a safedi jesiva tantermeiben éppúgy, mint a skopushegyi egyetem laboratóriumaiban.

Ember szelleme még nem uralkodott úgy műven, mint ahogy Palesztina feltörő, vajdó életét hatja át Herzl szelleme. Mintha egy percre sem távozott volna el körünkből, olyan frissen és élettellel teljesen hat az egyénisége. És valóban még az emberélet szükre szabott határainak törvényein belül is élhetne még, ha a szive, ez a soha el nem pihenő zsidó szív, időelött fel nem mondja a szolgálatot. Ma, Ijáj hónap 10-ik napján, töltené be hetvenötödik életévét. Kortársai közül nagyon sokan szaladgálnak még teljes testi és szellemi frisséggel és végzik napi munkájukat. Ő is élhetne még. Szénfeketé szakkallát az idő bizonyára vakító fehérré havazta volna, gyönyörűen ivelt, magas homlokán talán mély barázdákat ástak volna a gondok és fejedelmien egyenes gerince talán kissé meghajlott volna az idő sulya alatt. De itt élhetne még kö-

zöttünk testi varázsának valóságában is és láthatná saját szemével a párizsi hatelszoba gyötrő lázában fogant álmok képek életrekelését.

Ha Herzl élne... De sokszor és de sokan gondoltunk erre cionista küzdelmeink kétségbeesett, reménytelen napjaiban. Be sokszor hívtuk őt segítségül a tanácsalanság, a csüggedés nehéz óráiban.

Ha Herzl élne... Ma már tudjuk, hogy kishitűség és Herzl igazi művének fel nem ismerése volt a husból, véréből való Herzl idézése, mert valójában az igazi Herzl, az, ami lényege és tartalma volt, soha egy pillanatra nem szűnt meg élni és hatni a zsidó népből. Azt hiszem, nemcsak én vagyok vele úgy, de mindenki, aki össze van forrva az újjászülető zsidó nép ügyével, hogy amikor Herzl Tivadar hetvenötödik születésnapját ünnepeljük, egy pillanatra sincs az az érzésünk, hogy egy halottról van szó, hanem az ünneplés a ténylegesen jelenvalónak szól. Nem gyász, hanem öröm számunkra ez a születésnap, mint amikor valakit ünneplünk, aki körünkben van és aki nagyon szent és drága nekünk.

Van ebben a jelenségben valami egészen különös és csodálatos. Amíg Herzl élt, a zsidó tömegek képzelete a legendák ködébe burkolta alakját. A gettók mélyén és a zsidó szívek rejtett kamráiban az új Szabaditót, a Messiást látták benne. Ő maga nagyon érdekesen írja ezt le naplójában, egy londoni népgyűléssel kapcsolatban. „Furcsa hangulatok fogtak el — írja — a zsidó munkásokon szinpadán. Láttam és hallottam, hogyan támad életre a legendám. A nép szentimentális, a tömegek nem látnak tisztán. Azt hiszem, nekik már mostan sincs tiszta elképzelésük rólam. Egy könnyű kód kezd terjengeni körülöttem, amely később talán felhővé sűrűsödik és beburkol engem. Ha arcom vonásait nem is látják már tisztán, de ösztönösen megérik, hogy jót akarok velük. És hogy én a szegény emberek ügyvivője vagyok. E naplójegyzetek legérdekesebb fejezetei talán éppen azok, amelyekben az van leírva, hogyan keletkezett az én legendám.”

Herzl vilnai látogatása és e látogatás szívet szaggató részletei még világosabban mutatják, hogy az oroszlelgyel gettók elgyötört zsidói csakugyan a legendás Mesiás-herceget látták benne, akit az Ur küldött, hogy kivezesse kiválasztott népét a szolgátság országából. Az extázisban lévő vilnai zsidók a távozó Herzl vonatának kerekéi alá akarták vetni magukat és csak erős rendőri készenlét tudta megakadályozni a szerencsétlenséget.

Amíg élt, legenda, misztikum és babonák vették körül alakját. *Igazán élővé és valósággá csak most kezd válni, alakja körül csak most kezd szétoszlan a kód, amelybe egy menekülést kereső nép gyermeki képzelete burkolta, csak most jelentkezik előttünk tiszta, megfogható realitásában Herzl és műve.*

Ha elolvassuk Herzl cionista irásait — és nem lehet elégszer olvasni ezeket — és nem lehet egyszerű irásokat — mindig új megdöbbenéssel állapítjuk meg, hogy ezeken a sorokon keresztül egy korát nemcsak évtizedekkel, de talán évszázadokkal megelőző látnok beszél a népéhez. Nemcsak a már eddig betel-

jesült profeciák, de a zsidó nép egész, messiás jövőjére kiható megállapítások teszik ezeket az irásokat egyedülállóan becselessé és korszakalkotóvá. Az, hogy husz évvel a Balfour-deklaráció előtt, amikor még Palesztina a török impérium elválaszthatatlan részét képezte, szinte matematikai pontossággal számított ki és írta meg, hogy Anglia lesz az az állam, amely a zsidó Palesztinát megteremti, — a legkisebb csodái közé tartozik ezeknek az irásoknak. Mert a politika és diplomácia utvesztőiben a legnagyobb államférfiakat megszégyenítő biztonsággal mozgott Herzl, a politikai újságíró. De hogy a zsidó szellem és a zsidó néplelék legrejtettebb mélységeibe olyan félelmetes biztonsággal világított bele, hogy egyes kijelentéseinek értelmére csak most kezdünk ráérezni, ez valóban a csodák csodája. Mert semmitől sem állott Herzl távolabb, amikor a szent örület megszállotta, mint éppen ettől a zsidó szellemtől és zsidó népleléktől. Ismeretlenebb terrén volt előtte a zsidóság belső lényege, mint Afrika legsötétebb őserdője.

És mégis, amikor elindult a próféták keserves útjára, olyan biztonsággal megmozdított el ebben az őserdőben, mint senki előtte. Szinte azt lehetne mondani, hogy valami hipnotikus transzba esett, amely látóvá tette és elzárt rejtelmeket tárt fel előtte. Ő, maga is valami hasonlót említ naplójában, amikor leírja, hogy a „Judenstaat” írása közben állandóan úgy érezte, mintha szárnyak lebegnének fölötté lötte. Kétségtelenül a megszállottságnak bizonyos fajtája volt az, amely Herzl-t a könnyű fajsúlyú szinpadai művek és politikai csevegések íróját, egy nép szabadítójává és vezérévé magasztalta. Lélekbuvarok és pszihika-tudósok feladata lesz majd ezt rejtélyt megfejteni. Megcáfolhatatlan tény azonban az, hogy Herzl szemei előtt tényleg fellebbent egy pillanatra a jövő fátyla, amelyen keresztül meglátta a zsidó nép sorsát és az utat, amelyen haladni kell, hogy sorsa beteljesedjék. Ettől a látástól terhes pillanattól fogva egy új ember született meg, aki nemcsak multjától és környezetétől szakadt el, de aki ugyszólván kitepte magát az életből és egy magasabb régióba emelkedett, hogy betölthesse hivatását. Most látjuk csak, mennyire valók és igazak voltak a szavak, amelyeket naplójának bevezető soráiban leirt: *„Számomra megszűnt az élet és kezdetét vette a világtörténelem.”*

Herzl irásai ma is úgy hatnak még, mintha meg sem száradt volna a tinta fölöttük, olyan frissek és aktuálisak. Sok kérdésben, amelyek mellett ajkbiggyesztve haladtak el kortársai, igazolta Herzl az idő és fogja még igazolni ezután is. Egészen biztos, hogy még generációkon keresztül fognak ezek az irások olyan frissen hatni, mint ma és az országépítő nép még hosszú időn keresztül fogja vérekeként és tanítómesztereként tisztelni Herzl Tivadart.

Ma, a hetvenötödik születésnapon, fülünkbe kell csendülnie annak a mély igazságnak, amelyet Herzl művének homlokzatára írt: *„Semmiféle nyomás és kényszer nem lesz elég erős ahhoz, hogy a zsidó államot felépítse. Csak az eszme van meg az ereje ehhez.”* Az eszme nélkül minden összeomlik, mint a kártyavár. Sohasem volt aktuálisabb

ez az intelem, mint éppen ma, amikor Palesztina az eszmék szférájából nagyon is a realitások szintjére lépett és számosan, a kelleténél sokkal többen, tekintik a fellendülő zsidó országot anyagi boldogulásuk és spekulációs manővereik flottabázisának. Ma sokkal inkább, mint valaha, be kell vélni a zsidó szívekbe, hogy csak a cionista eszme önzetlen és odaadó szolgálata képes felépíteni az új zsidó hazát, csak az ideál tisztántartása tudja megkímélni az országot katasztrófális megrázkódtatásoktól. Minden eltérés az eszmei vonaltól, minden kiskiklás az üzletes érdekhajzásás felé, hátráltatja és veszélyezteti a zsidó nép otthonának megvalósítását. Egy új herzi áramlatnak kell megindulnia, amely tisztító tüzként fogja elsöpörni mindazokat a visszasságokat és bántó konjunktura kinövéseket, amelyek elrúgták a fiatal ország arcukat és oly szembetűnő eltávolodást jelentenek a herzi gondolat-tól.

Csak így jöhet el az az új generáció, amelyet Herzl királyi álmában látott és amelyről azt írja: *„Egy új nemzedék fog kinőni a földből, csodálatos zsidók nemzedéke. A Makkabeusok fognak ismét feltámadni.”*

Görögországban megszüntetik az ostromállapotot

Athén, május 13. Beavatott helyről származó közlések szerint Görögországban holnap hatályon kívül helyezik az ostromállapotra vonatkozó rendeleteket.

Tartanak a zavargások a Fülöp-szigeteken

Newyork, május 13. A Fülöp-szigeteken tovább tartanak a zavargások. A zavargási területre újabb aktónai karhatalmat kellett vezényelni. A városok és községek utcáin katonai őrzárakot cirkálnak. Újabb összeütközések voltak a bennszülöttek és a karhatalom között. A sebesültek száma meghaladja a kétszázat. Mintegy 150 szakképzést, a zavargások főirányított, sikerült letartóztatni.

Próbauton a világ legnagyobb hajója

Párizs, május 13. A Normandi, a világ legnagyobb hajója, ma újabb próbauton volt és ezen a próbauton kedvező időben óránként 32 csomónál is nagyobb sebességet ért el.

Boncour és a romániai szocialisták

A szociáldemokrata párt képviselője, Titel Petrescu, ma felkereste Paul Boncourt az Athéné Palace szállóban és hosszas tanácskozást folytatott vele a politikai helyzetről, valamint a román szociáldemokrata párt szervezetéről és tevékenységéről. Mint ismeretes, Boncour jelenleg a francia független szocialista pártot képviseli a szenátusban.

— Emelkedőben van a belga állampapírok árfolyama. Brüsszelből jelentik: A belga állampapírok árfolyama emelkedőben van. A kormány ennek folytán elhatározta az államkölcsönök konverzióját 4 százalékos kamatozás mellett. Egyidejű brüsszeli jelentés szerint a belga minisztertanács elhatározta az adók egész sorának mérséklését. Az adóterheket mintegy 225—250 millió belga frankkal fogják enyhíteni.

— Elkerülhetetlen a svájci frank és a hollandi forint leértékelése. Londonból jelentik: A nemzetközi spekuláció változtatlanul abban a meggyőződésben él, hogy a svájci frank és a hollandi forint leértékelése be fog következni. Svájcban az irányadó tényezők a jövő hónap elején megtartandó népszavazás eredményétől teszik függővé a frank további sorsát.

A lép katonái

(Wolfgang Langhoff: Die Moorsoldaten. Schweizer Spiegel-Verlag, Zürich)

A düsseldorfi színész, ifjú hősök alakítóját, elfogja a Hitler rendőrsége. Munkás előadásokat rendezett, maga is fellépett bennük, — ez a büne. Amikor mindent „elkötötte” a szociáldemokrata párt, amelynek kultortörvényeit szolgálta, legálisan működött még. Nem volt tilalmas, amit cselekedett. Elítélni, börtönbe zárni nem lehet tehát érte. De bírói eljárás nélkül is, közvetlenül a rendőrség útján gyűjtőtáborba lehet dugni. Kényszermunkára lehet szorítani. Véresre lehet korbácsolni. Ki lehet verni a fogait. Meg lehet fosztani a kenyértől. Földönfutóvá lehet tenni a családját. Még pedig a „nemzetvédelem” szent nevében.

Mind ez rendre megtörténik vele. Tizenhárom hónapon át vergődik a gyűjtőtáborokban. Ennek az időnek legnagyobb részét tüdőt fojtogató mocsaras vidéken tölti. Amikor végre kiszabadul, a színészgyesület törli tagjainak sorából. Nem léphet többé német színpadra. De utlevelet sem kap, hogy a külföldön felléphessen. Éhhálálra lett tehát ítélve. Svájcba szökik, a zürichi Schauspielhaus színésze lesz és megírja a fogsága élményeit.

Nyugodt hangon írja meg. Egy kis tóditással azt lehetne mondani: tárgyilagosan számol be róluk. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a legkényesebb helyeken sem esik túlzásba. Nem fokozza a borzalmas események jelzőit. Nem vádaskodik. Nem jajveszék. Referál. És nemcsak a sorstársaival, a megkínzottakkal dobban össze a szíve, nemcsak velük érez. Meglátja a gyér emberi vonásokat a kínzóiban, a kínzására kivézenyeltékben is. Megkínzott idegei nem mondják fel a szolgálatot, agyveleje normálisan működik a gyötrelmek közepette is, a legszomorubb percekben sem hagy ki a megfigyelő képessége. Beszámolójának tehát megérdemelten nagy a sikere. Az én példányom már a hetedik kiadásból való, pedig mindössze hat hete, hogy megjelent. És hat nyelvre fordították le. Kemény csapas tehát a külföldi német propagandára. Goebbels masinerijának lesz mit cáfolnia.

A legfigyelmreméltóbb ebben a könyvben annak a megállapítása, hogy a nácizmus a gyűjtőtáborok agyongyötört, félholt-ra rugdosott foglyait sem tudta megtörni. A szervezőképességük, az akaraterejük intakt maradt, csodamódon megőrizték a lelki önállóságukat. Minden asztalnak, amely-nél komisz cigarettájuk, moslék-ételük mellett összebujának, meg van az előjárója, minden baraknak a főnöke. Minden hír eljut hozzájuk. Van humoruk, ki tudják figurálni a porkolábjaikat. Van szolidaritásuk, amely a hősiesség fokára emelkedik a tragikus pillanatokban s amely megdöbent, tiszteletré kényszeríti a rabtartóikat is. Van meggyőződésük, amelytől nem tángitanak, ha mingyárt az életük is függ tőle és amelyért a gyűjtőtáborban is, az őri-zetükre, meggyőtrésükre kirendelt SS le-gények között is propagandát fejtenek ki. „mondhatatlanul szenvednek. Sokan kö-zülük a halálba menekülnek, az őriülete-rohannak a gyötrelmek elől. A tulnyomó többség azonban rendületlenül kitart az

emberi ideál mellett és megedzve, a gyűl-löttől, lángolva a bosszu ezernyi tervétől fűtve hagyja el a táborot.

Langhoff könyvében ismételtelen szó esik a zsidókról.

A rendőrségi börtönben, ahol fogságá-nak pokla kezdődik, egy proletársorból eredő SA-legény nyíltan háborog autókön páváskodó fellebbvalói ellen. Az igazi for-radalom még csak most kezdődik! — mond ja. A foglyok élnek persze az alkalommal, hogy egy kis világosságot gyujtsanak fel az agyveleijében: Idefigyelj! — mondják neki — ti erősen fogadkoztatok, hogy minden népbolonditót, nagykeresőt, minden sibert a börtönbe dugtok. Miért csak a munkásokat tömlőözölte be, akik éppen olyan nyomorultak, mint ti? ... A felelet, amit az SA-legény erre a fogaskérdésre ad, így szól: Titeket a zsidók félrevezettek, meg vagytok vesztegetve a zsidóktól! — A foglyok a szeme közé nevetnek:

— Hát a ti brandenburi tartományi fő-nökötök? Nem a Goldschmidt zsidó pén-zelze? És Hitler maga? Nem Schröder ban-kárral bujt össze Kölnben?

Ugyanazon a napon, amikor a színész félholt-ra veri, a hátát véres cafatokba ha-sítja az SS, nagy hetykén nyilatkozik a Führer helyett: Zsidó és marxista ele-mek furakodtak be az SS és az SA soraiba. Provokálnak, le akarják jártni a barna hadseregünk tekintélyét. Igaz német férfi nem bántalmaz védtelen foglyokat! Ez méltatlan hozzá. Ha az ilyesmi mégis előfor-dulna, jelentsétek nekem, szigoruan meg-büntetjük.

Megdöbentő részleteket mond el Lang-hoff egy Kantorowicz nevű fogolytársának sorsáról. Ez a Kantorowicz a boni egyete-men a fogászat tanára volt, világhírű szak-tekintély, a német iskolásgyermekek fog-ápolásának reformátora. A gyűjtőtáborba azért került, mert zsidó volt és szociáldemokrata. Eleinte a fogolytábor kórházba-rakjában foglalkoztatták. Aztán kizavarták őt is a lápra, közel tíz órát dolgozott a gyilkos gázak között naponta. Ez nem törte volna meg. De a felesége kétségbe-esésében öngyilkosságot kísérelt meg. A Rajnába ugrott és megörült. Kantorowicz egyre a feleségét siratta. „Cérnavékony gyermekhangon siránkozott, a tenyerével törölgette a szemét és gyámoltalanul ismé-telgette: Istenem mi lesz most velem, mi lesz most velem? — Az SS tudott a törté-netről és tudta, hogyan reagál Kantorowicz professzor rájuk. Ha kint dolgozott a lá-pon, kettesével, hármával somfordáltak hozzá és rászóltak: Na, Kántor, hogy van a feleséged? Mi van a lányoddal? Es san-dán lesték a hatást. És a Kántor gyámol-talanul zokogott. Olyan volt szegény, mint egy automata; csak ezt a kérdést kellett beledobni, rögtön kijött belőle a zokogás.”

A „Kántor” sorsa semmiség az áristom-barak két zsidó lakójának sorsához képest. Az egyik egy 63 éves öregember, akinek mindössze az volt a büne, hogy végrehaj-tást vezetett egy náci-adósa ellen. Hat hé-ten át naponként agya-főbe verték, csak úgy a játék kedvéért, nagykomolyan kihir-

Select Nozgó AZ ELLOPOTT EMBER

rendkívül izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: LIL DAMITA, HENRY GARAT
Műsoron kívül hangos pótkép.

dették előtte, hogy meg kell halnia, írja meg a végrendeletet, testálja a vagyonát egy SS legényre; obszón mondókat kellett felmondania, a nyilvánosság előtt szidalmaznia kellett a népet, a fajtáját, önmagát és kívülről kellett betanulnia a táborban divó kitünő bánásmódnak és a pompás kosznak fellengző dicséretét. A másikat, egy ifjú zsidó legényt, akit állítólag kommunista röpiratok osztogatásán csip-tek rajta, az őriülete kergettek az SS pri-békjei folytonos kínzásakkal. De a meg-zavarodottságában is annyi jószág áradt be-lőle — meséli Langhoff — olyan barátsá-gosan beszélt az SS-legényekkel, akik csu-fot üttek belőle, hogy mindnyájan, akik tanui voltunk ezeknek a jeleneteknek, nem tudtuk a könnyeinket visszafojtani.

Az áristom-barak leírását így fejezi be

Langhoff: Sohsem fogom elfelejteni, ezt a 11-es számú barakot. Mindig látni fogom magam előtt a foglyok szomorú csapatát, ahogy esténként és reggelként libasorban a latrinához vezetik őket, kezükben a ki-ürítésre kész éjjeli edénnyel, összezsúrt arcuk, merev, valóságos kőalarc, döcögve, sántikálva járnak, némelyiknek kötésben a karja, mert megnyitotta az ütőerét, hogy véget vessen a szenvedéseinek. Sohsem fogom elfelejteni, hogy ezek az állapotok nem voltak szörványosak, nem voltak átmeneti jellegűek, hanem a vezető körök tudtával és egyenes rendelkezésére életbe-leptetett, állandó jellegű berendezkedések.

A könyv élen pedig a szerző kézirásának faksimilijében ezek a sorok feketélnek: „Esküszöm, hogy a tiszta igazságot fogom leírni.” (g. s.)

Mussolini beleegyezését adta az osztrák császárság visszaállításához?

A restaurációig Jenő főherceg lesz Ausztria kormányzója. Schuschnigg vissza-érkezett Rómából Bécsbe

Genf, május 13. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy Mussolini beleegyezését adta az osztrák császárság visszaállításához Schuschnigg most folytatott eszmecseréje során. Ha a restaurációnak komoly akadályai lennének jelenleg, kormányzó kezébe fogják kadni Ausztriában a főhatalmat. Kétségtelen, hogy Jenő főherceg lesz a kormányzó.

Prágában úgy hírlik, hogy küszöbön áll Ausztriában a hatalom átadása Jenő főherceg kormányzó kezébe fogják adni Ausztriában nagy lakosztályt rendeznek be a főherceg-nek.
Bécs, május 13. Schuschnigg visszaérkezett olaszországi utjából. A kancellár nem adott nyilatkozatot az újságíróknak.

ESTE EGY GRAIN DE VALS Meghajtófogyasztás

Lezajlott a Kisebbségi Újságíró-szervezet sorsjátékának húzása

Nagy főmeg jelenlétében zajlott le a húzás

Cluj, május 13. (Az Uj Kelet tud.) Va-sárnap délután óriási tömeg gyűlt össze a cluji városháza nagytermében, ahol az Erdélyi és Bánáti Kisebbségi Újságírószervezet sorsjátékának húzása zajlott le. A teremben mozdulni sem lehetett, amikor Pastia ügyész, mint az ügyész, Nitescu igazgató, mint az állami sorsjátékkacsió jelenlétében, megkezdődött a sorsolás. Öt aluminium gömbből öt gyerek húzta ki a számokat, amelyek aztán a szerencsés nyé-rőszámokat adták ki.

A két óráig tartó sorsolást a jelenlévő közönség nagy izgalommal figyelte. 180 nyereményt sorsoltak ki. A nyereményeket a következő számok nyerték:

A 250 ezer lejes főnyeremény: a 229.141.

Az 50 ezer lejes nyereményt: a 28.653.

Két 25 ezer lejes nyereményt: a 18.965 és 26.830.

Négy 10 ezer lejes nyereményt: a 353 28.965, 39.136 és 39.387.

Tíz 1000 lejes nyereményt: 2216, 5170, 6459, 9504, 10.160, 14.605, 19.291, 20.614, 31.559, 36.965.

Husz árb 500 lejes nyereményt: 4293, 6557, 8445, 12.735, 13.482, 15.273, 18.405,

19.027, 19.718, 23.606, 25.589, 25.798, 27.979, 30.562, 31.625, 32.768, 32.871, 35.967, 36.361, 37.562.

Ötven darab 100 lejes nyereményt: 270 1479, 1860, 2327, 2499, 3354, 3966, 4000 5308, 6396, 7099, 7180, 8935, 10.365, 10.366 10.452, 10.712, 11.427, 12.098, 12.588 12.881, 13.202, 13.294, 13.671, 15.500, 15.689 15.723, 16.535, 19.037, 21.313, 23.112 24.580, 26.859, 27.153, 28.006, 29.616, 30.832 31.040, 32.815, 32.042, 33.295, 33.454 33.794, 33.926, 34.695, 36.237, 36.704 36.987, 38.368, 39.044.

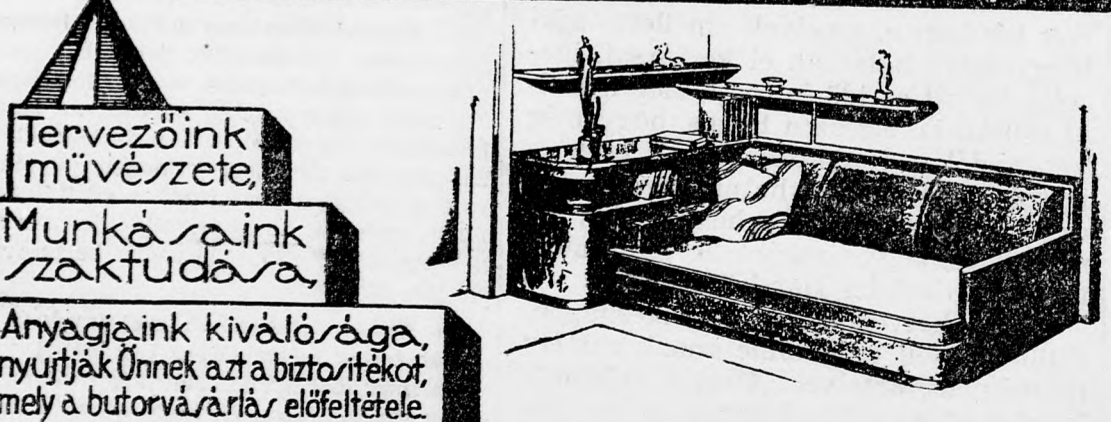
Száz darab 50 lejes nyeremény: 212, 468 1617, 2076, 3077, 3255, 3474, 3476, 3798 4152, 4632, 4783, 4797, 5237, 5601, 5871 6729, 6895, 7147, 7343, 7696, 7861, 7953 8308, 8249, 9457, 9502, 9730, 10.740, 11.394 12.073, 12.178, 12.807, 13.231, 14.157 14.194, 14.369, 14.952, 15.982, 16.047, 16.604 17.000, 17.129, 17.228, 17.513, 17.649 17.905, 18.138, 18.379, 18.789, 18.924 19.002, 19.335, 19.685, 21.154, 21.804, 21.836 22.230, 23.525, 23.539, 24.309, 24.323 24.562, 26.191, 26.453, 27.833, 28.176, 28.308 28.981, 28.987, 29.640, 29.866, 30.026, 30.444 30.530, 30.643, 31.197, 31.528, 31.702, 34.101 31.793, 32.779, 33.079, 33.239, 33.442, 34.163 34.378, 34.523, 34.730, 35.275, 35.517 35.430, 35.653, 36.033, 36.673, 36.847, 37.444 37.578, 38.178, 38.787.

Május 15-én több mint 26 milliót

sorsol ki az osztálysorsjáték a III. osztályon. A sorsjegyeket csak 14-ig lehet megújítani!
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

Székelv és Rétí BUTORGYÁRT

TARGU MUREŞ - BUCUREŢI - BRAŢOV

Tervezőink művészete,

Munkásaink szaktudára

Anyagjaink kiválósága, nyújtják Önnek azt a biztatítékot, mely a butorgyártás előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amelyeket Ön magának elképzelt.

Petárda

Bucuresti, május 13. — A nemzeti egyetemes elvete az illető, a Vaida e Vox-Efor det tartott akciójána taított arra, hogy d jelkét és megnézni, ja a numerus valadnak a lelkesedése, a Rend, felsorakozás e sem lehet egy állam merus valachicus, am talanságát, a jelen a jövőbe vetett remé tuatiatlattiból tört ki lyéből és egy általán

— A nemzeti egyetemes elvete az illető, a Vaida e Vox-Efor det tartott akciójána taított arra, hogy d jelkét és megnézni, ja a numerus valadnak a lelkesedése, a Rend, felsorakozás e sem lehet egy állam merus valachicus, am talanságát, a jelen a jövőbe vetett remé tuatiatlattiból tört ki lyéből és egy általán

— A nemzeti egyetemes elvete az illető, a Vaida e Vox-Efor det tartott akciójána taított arra, hogy d jelkét és megnézni, ja a numerus valadnak a lelkesedése, a Rend, felsorakozás e sem lehet egy állam merus valachicus, am talanságát, a jelen a jövőbe vetett remé tuatiatlattiból tört ki lyéből és egy általán

A vaidisták ságal — Remélem, hogy a Vaida — a hallgatók és kozni azokat, akik azt fo mi nem képviseljük az az igazi parlamentarizmu juk kérni, hogy a parlam mint Paul Boncour is kért leges követelményeizhez. Vaida ezután az ig ügyét támadta, amellyel mutatott arra, hogy mik vezési kongresszust fog kor világos kimutatásokkal mutatva, hogy ki ül az akkor ki fog tűnni, hogy ott, ahol az állam száma egvesek mondják. Vaida méltatlja a korm dőseért, hogy az összes mélyzeti kimutatást kért.

Petárda robbant Vaida bucaresti fogadtatásán

A bucaresti nagygyűlés után sem alakult meg a vaidista párt

Vasuti munkások Lupenit és Grivitat emlegették a fogadtatáson. Vaida nagy beszédéből kimaradt a zsidókérdés

Bucuresti, május 13. Hatiganu Emil, Titea és mások kíséretében vasárnap délelőtt a fővárosba érkezett Vaida Sándor. A numerus valachicus hívei ünnepélyes fogadtatást készítettek elő számára, majd gyűlést rendeztek, amelyen mintegy 30.000 ember vett részt, köztük 3-4000 diák és 2000 vidéki. Vaidát lelkes ovációkban részesítették az állomáson, ahol nagynehezen tudott autójáig kijutni.

Az északi pályaudvaron valaki petárdát dobott el,

mire a tömeg rávetette magát és súlyosan elverte az illetőt, akit kórházba szállítottak. Vaida a Vox-Eforia teremben nagy beszédet tartott akciójának programjáról. Rámutatott arra, hogy célja: feltárni a nemzet lelkét és megnézni, milyen lelkesedés fogadja a numerus valachicust. Nem elég azoknak a lelkesedésnek, akik akciójában követik. Rend, felsorakozás és fegyelem nélkül soha sem lehet egy államot konszolidálni. A numerus valachicus, amely a mult egész vigasztalanságát, a jelen miatti elégedetlenséget és a jövőbe vetett reményt tartalmazza, az öntudatalattiból tört ki, a nemzet ösztön mélyből és egy általános érzésnek felel meg.

Az emberiség kérdése

— A nemzeti egység — mondotta Vaida — meg van va'csitva, de államunk a modern idők követelményeinek meg nem felelő mértékűsáival és vezetőinek, valamint pártjainak a 18-ik század ideológiájához való ragaszkodásával elmentétek okoz. Innen ered az a félreértés, hogy az állam független szerv, amely párhuzamosan halad azzal, ami a nemzet. De az államnak kell és akarja kell nemzeté válni, a nemzetnek pedig államná kell válnia. Habár Nagy-Romániánk van, odajutottunk, hogy minden előjogunk nagyon korlátozott. Engedjék meg, hogy méltassam azt, aki nem is olyan rég, csak tegnapelőtt ezeket mondotta: „Engem, aki mélyen emberi vagyok, nem érdekel a nemzetek összessége, ha Románia nem találja meg helyét azok kebelében.“ Titulescu mondotta ezeket. (A tömeg lelkesen élteti a külügyminisztert). Ő megteszi kötelességét és nekünk is meg kell tennünk a magunkét oly értelemben, hogy szavai súlyosan hassanak külföldön, tudva, hogy háta mögött áll egy határozott valahokból álló hadsereg, egy legyőzhetetlen hadsereg, amelynek csak hadianyag kell, hogy az összes ellenségeknek ellenálljon, legyenek azok keleten, vagy nyugaton.

— Vannak kérdések, amelyekhez nincs joga az embernek hozzányulni ugyanazon emberiség miatt. Például a parlamenti probléma. Vaida idéz ezután Paul Boncournak egy beszédéből: „Nagymértékben hajlok ennek az intézménynek reformja felé, mert az intézmények csak akkor igazán nagyok, ha tudnak módosulni és alkalmazkodni az új reformokhoz.“ Es ugyancsak Paul Boncour mondotta egy másik beszédében: „A parlamenti rendszernek olyannak kell lennie, hogy megváltozhasson és alkalmazkodhasson, hogy először magát reformálja, hogy azután másokat is reformálhasson. Az állam odajutott, hogy meghaladta azokat az elveket, amelyekből kiindult. A parlament, amely előbb csak absztrakt és általános kérdésekkel foglalkozott, ma a legpraktikusabb problémákba is beleavatkozta. (A résztvevők most Paul Boncourt ünneplik.)

A vaidisták igazgatósági tagságai

— Remélem, hogy a jövőben — folytatta Vaida — a hallgatók és olvasók el fogják átkozni azokat, akik azt fogják állítani, hogy mi nem képviseljük az igazi demokráciát az igazi parlamentarizmust, s mikor azt fogjuk kérni, hogy a parlament alkalmazkodjon, mint Paul Boncour is kéri, a román nép tényleges követelményeihez.

Vaida ezután az igazgatósági tagságok ügyét támadta, amelyről öt vádolták és rámutatott arra, hogy mikor a végleges szervezési kongresszust fogják megtartani, akkor világos kimutatásokkal fog szolgálni, kimutatva, hogy ki ül az igazgatóságokban és akkor ki fog tűnni, hogy ő és barátai ülnek-e ott, ahol az állam számára szállítanak, mint egyesek mondják.

Vaida méltatja a kormányt azon intézkedésekért, hogy az összes vállalatoktól személyzeti kimutatást kért, hogy megbizonyo-

sodjon afelől, hogy a román elem teljes jogainak örvend-e?

Nemzet és numerus

Végül beszédét a következőkkel fejezi be: Két kötelességünk van. Megszervezni magunkat és tudni, milyenek azok az elvek, amelyek meg akarunk valósítani. Vaida ezután felolvasta a Frontul Románesc-nek az ország' z intézendő felhívását, amely hangsúlyozza, hogy a numerus valachicus a román igazság, amelyre az összes jó románok szavaznak. A művelt emberek, a parasztek, munkások, férfiak és asszonyok, öregek és fiatalok, az egész román nép várja, hogy igazságon napi felvirradjon. A numerus valachicus az alkotó nacionalizmus parancsa, amely hivat' van az összes társadalmi osztályok harcos generációját és jelszó alatt egyesíteni: Nemzet és numerus valachicus.

A kiáltvány többek között ezeket mondja: „A numerus valachicus fel fogja oszlatni a kartelleket, amelyek kirabolják a lakoságot és nagyobb adókat hajtának be, mint az állam összes bevételei. A numerus valachicus által a parasztság felszabadul a gazdasági és pénzügyi megegyezések anyagi jobbságára alól és Románia az idegen spekulánsok által kifosztott parasztek országából a jómódú parasztek állama lesz, egy igazán nemzeti és parasztállam. A numerus valachicus megvalósítása érdekében össze kell fogunk, nagy frontban kell megszerveznünk erőnket, a Frontul Románesc-ben.“ A manifesztum így fejeződik be: Milyen joggal mer valaki gyanúsítani és támadni idősebb nővéreink, Franciaország iránt viseltetett hálás és szeretetünk érzelminket? Mint Oradean most a románok szívében, Bucarestben kérem Önöket, hogy velem együtt adjunk tau-

ságot érzelmeinkről, egyhangulag, amely határon át erdőkön, mezőkön és a hegyeken túl, a határokon túl, a Szajna partjára, Párizsig és kiáltuk lelkesen: Eljen Franciaország! A természet megöltö tömeg állva kiáltotta Vaida után: Eljen Franciaország!

A bankett szónokai

Délben 2 órakor a résztvevők csendben szétoszlottak, míg Vaida és barátai banketten vettek részt, amelyen Vaida ezeket mondta:

— Ennek az országnak ura a nacionalista román kell hogy legyen, élén királyával. Mindnyájan láttuk, milyen csodálatos rendet tudott fenntartani a riadtság. Ha sorba tudott állni és fegyelmet tartani, az érdem azoké, akik foglalkoznak velük és elsősorban ennek az országnak a királyáé. A cserkész és strajker-szervezetek az ő művei. Minékünk, öregeknek kötelességünk megszervezni ezt a fiataloságot, hogy a nacionalizmus által biztosítsuk a nemzet lelki egységét. Engem is támadtak, hogy felkaroltam ezt az akciót, de az a mai fiataloság ideáljának felel meg és kezdeményezőiről meg kell emlékeznünk. Kivánjuk, hogy Károly király megvalósítsa lassa ideálját. Eljen II. Károly király! A banketten résztvevők hosszasan ünnepeleék a királyt.

Felszólt még Mirtó, C. Angheliescu, D. Ioanitescu, Voicu-Nitescu, M. Serban, Irimescu, Candrea professor és Macarovic táborkok is.

Hétfőn D. R. Ioanitescu lakásán értekezlet tartottak a Frontul Románesc vezetői Vaidával az élükön. A Curenul szerint az új párt tevékenysége felől döntöttek és programot készítettek. Vaida május hó végéig a fővárosban marad.

Maximos görög külügyminiszter Erzsébet görög exkirálynővel tárgyalt Bucarestiben

A görög monarchia visszaállítására felé

Bucuresti, május 13. Politikai körökben szenzációt keltett az a hír, hogy Maximos görög külügyminiszter kétszer is látogatást tett Erzsébet exkirálynénál. E látogatásokat kapcsolatba hozzák a mindinkább előtérbenyomuló monarchista tendenciával, amiről a görög kormány tanúságot szolgáltat. Azt a tényt, hogy Maximos még néhány napig Romániában marad, kapcsolatba hozzák bizonyos Londonban folytatott tárgyalásokkal és tudni vélik, hogy Maximosnak különleges megbízatása is lenne.

A szászok nem alkalmaznak románt és nem adnak el földet románoknak

A Curenul az erdélyi szászok románellenes bojkottjáról panaszkodik

Bucuresti, május 13. (Az Uj Kelet tud.) A Curenul mai számában azokról az ellentétekről számol be, amelyek a szász-lakta megyékben sürin robbannak ki szászok és románok között. A lap szerint a Tárna-mare megyei Seica Mate községben, amelynek román és szász egyes lakossága van, a szászok általános bojkottot szerveztek meg a románok ellen. A bojkott abban áll, hogy minden szász ember kötelességét vállal: nem alkalmaz román munkást és nem ad el románnak egy négyzetméternyi földet sem, még akkor sem, ha az ár előnyös volna. Azt is tudni véli a lap hogy a fogadalom megszegőjét a szász közösség megvetéssel és kiközösítéssel bünteti és úgy képzeli, mint valami bűntettet.

A tortura-torony
A románok, mint a lap megállapítja, felháborodtak a szászok provokálásán és a községhez előtt gyűlést tartottak. Ezen a gyűlésen tárgyalták meg, hogy milyen intézkedéseket kell tenniük. A gyűlés békés hangulatban zajlott le, de érdekes eredménye volt. A község főterének közepén különös módon épített torony áll, mely három-négy méter magas. A négy sarkán nagy vasdorongok láthatók, amelyek vastag láncokkal látták el.

Ezt a tornyot a szenvedés tornyának nevezték. A középkorban, sőt szinte a mai korig ebbe a toronyba kötötték ki az összes bűnösöket, de legfőképpen a politikai bűnösöket. A románok emlékeztében úgy él ez a torony mint az elmúlt évtizedek szenvedéseinek szimbóluma. Ehhez a toronyhoz kötötték ki ugyanis a román lázadások tetteseit is. Az erdélyiek a láncokhoz kötötték és a falu lakosságának szemeláttára maradtak ott, míg az ítélet tartott.

A gyűlés szónokai emlékeztették a falu románjait a tortura-toronyra. A tömeg a román hűsvét-ünnepét használta fel arra, hogy a tortura-tornyt eltávolítsa. Az egész falu románsága kivonult a toronyhoz és rendes munkával, egy kőművesmester vezetésével lebontották a tornyot és jól ügyeltek arra, hogy annak semmi nyoma ne maradjon a faluban. A tortura-torony lebontása az egész környéken nagy feltűnést keltett.

Románok nem adnak el földet

A szász-román ellentétekről beszámolva, a lap azt is hírül adja, hogy Dacia községben is igen éles ellentétbe került a szász lakos-

ÖN NEM KEFÉLHETI A SZÁJPADLÁST,
a nyelvet, a gégét s a szájúreg egyéb lágy részeit, pedig ezeket is tisztán kell tartani minden nap.

HASZNÁLJA ERRE A CÉLRA AZ

ODOL

SZÁJVIZ-et

ság a románokkal. Egy elhalt szász kiscsajda elárverezésére kerülő birtoka körül támadt a vita. A földet román akarta megvenni, mire a szászok — a Curenul szerint — elhalasztották az árverést. Másodszor is román jelentkezett vevőnek és az árverést másodszor is elhalasztották. A szászok ragaszkodtak ahhoz, hogy szász birtok ne kerüljön más kézbe, mint szász ember kezébe.

A lap mindezekből megállapítja, hogy a szászok és a románok közötti viszony igen feszült Erdélyben. A Curenul mindezt a szászok rovására írja, akik nemzeti különválaszukal provokálják a környező románágot.

— Ujfuudlandban még tartanak a munkanélküli zavargások. Londonból jelentik: Az ujfuudlandi St. Johnsban még tartanak a munkanélküliek zavargásai. Több üzletet kifosztottak. Most katonai osztagok tartják enn a rendet. Számos letartóztatás történt.

— Befejeződtek a csehszlovák-orosz hiteltárgyalások. Prágából jelentik: A Prager Tagblatt közlése szerint az orosz-csehszlovák hiteltárgyalások befejezést nyertek. A szovjet 250 millió csehszlovák áruhitelt kap a Csehszlovákiában eszközözendő vásárlások fedezésére.

— Három és félmilliárdos belső kölcsönt bocsátott ki a szovjet. Londonból jelentik: A Financial Times szerint a szovjet három és félmilliárdos belső kölcsönt bocsátott ki repülőgépek, tankok és a kémiai háború elleni védőberendezések gyártása céljaira. A kölcsönben minden ipari és földmunkásnak részt kell vennie 3-3 heti kereset erejéig. A kölcsön tízeves és 8 százalékkal kamatozó.

— Még mindig nincsen döntés a taxa ad valorem kérdésében. A taxa ad valorem kérdésében hónapok óta folyó tárgyalások után sem tudott dönteni a város. A kereskedők hevesen tiltakoznak a taxa ad valorem életbe léptetése ellen, a város azonban nem akar elállni ennek az újabb adóterheknek az életbe léptetésétől. Tegnap délelőtt az Iparkamara részéről háromtagú bizottság kereste fel dr. Drăganu polgármestert, de hosszas megbeszélések után sem jutottak megegyezésre. Az Iparkamara tiltakozik a taxa ad valorem életbe léptetése ellen, a város pedig nem hajlandó lemondani róla. A küldöttség végül is azzal távozott a polgármestertől, hogy újabb megbeszélés idejét tűzték ki.

ER
HENRY GARAT

gom elfelejteni, ezt a
Mindig látni fogom
ok szomorú csapatát,
egyelikint libasorban
üket, kezükben a ki-
dénnyel, összezuzott
gos kóalarc, döcögve,
melyeknek köztében a
vita az ütőerét, hogy
vedéseinek. Sohasem
gy ezek az állapotok
osak, nem voltak át-
nem a vezető körök
rendelkezésére életbe-
egü berendezkedések.
a szerző kézírásának
a sorok feketéinek:
szta igazságot fognon.
(g. s.)

adta
vissza-

chuschnigg vissza-

ik, hogy küszöbön áll
átadása Jenő főherceg
ak adni Ausztriában
eznek be a főherceg-

Meghajt
lefogyaszt

ságiró-
huzása

huzás
25.589, 25.798, 27.979
8, 32.871, 35.967

jes nyeresémet: 270
99, 3354, 3966, 4000
0, 8935, 10.365, 10366
7, 12.098, 12.588
13.671, 15.500, 15698
37, 23.113, 23.112
28.006, 29.616, 30832
2, 33.295, 33.454
5, 36.237, 36.704

nyeresemény: 212, 469
55, 3474, 3476, 3796
97, 5237, 5601, 5871
3, 7696, 7861, 7952
4, 9730, 10.740, 11.394
007, 13.231, 14.157
15.982, 16.047, 16.604
8, 17.513, 17.649
9, 18.789, 18.924
21.154, 21.804, 21.836
9, 24.309, 24.323
27.833, 28.176, 28.300
29.866, 30.026, 30.444
31.528, 31.702, 34.101
33.239, 33.442, 34.161
35.275, 35.517
36.673, 36.847, 37.441

lió!
g lehet megújítani!

SPORT

NAC—Universitatea 2:0 (2:0)

Az erdélyi futballbajnokság derbyje — az U—NAC találkozás meglepetéssel végződött. Az oradeai zöld-fehéreknek sikerült rettegett otthonában legyőzniük az egyetemi együttest és ezzel a nemzeti bajnokság II. helyére felsorakozniok, közvetlenül a Ripensia mögé. Az eredmény kétségkívül paradoxszerű: az U volt a sokkal többet támadó fél és az a csapat, amely a lendületesebb, a modernebb, a göratörőbb játékot folytatta, szemben a NAC-cal, amely — taktikából, avagy anélkül — tulzása vitte a lapos adogatást. A kornerarány 8:0-ra alakult az U javára és a mérkőzést két góldifferenciával az oradeai csapat nyerte meg mégis és nem is egészen megérdemeltlenül.

Mert az U együttese rossz napot fogott ki vasárnap, amely a csapat néhány nagy hibáját és hiányosságát juttatta érvényre. Kiderült, hogy egyedül a halvesor az, amely maradék nélkül kiállja a szigorúbb kritikát; a követlen védelem és a csatársor az elhatározó pillanatokban felmondta a szolgálatot. A jó halvesor tartotta a lelket az együttesben és minduntalan támadásba dobta a csatársort, de nem tudta megakadályozni, hogy súlyos védelmi hibákból gól ne essék és nem tudott gólt sem rugni a tehetetlen csatársor helyett. Sepsi, akinek egyébként nem volt komoly dolga, rosszul futott ki az első gólnál, amely egyébként csak jobb érzéssel helyezkedő háttérrel mellett lett volna elhárítható. A Borgia—Iancovici háttérpár néhány kirívó helyzetkedési hibát követett el, amelyből egyik a szabadon hagyott Kocsis második gólját tette lehetővé. A támadósorban egyedül Naftali lefutásai jelentettek veszélyt és ő sem eléggé rutinirozott még az ilyen mérkőzésekhez, amelyeken nemcsak pontos beadások, hanem egyéni kezdeményezés is szükséges néha. Baciu, a balszélső, kapkodóan játszott, Surlasiu lövései nem sikerültek. Ploesteanu nem irányította a csatársort és Orza kéfékkötője volt a jobbszárnynak. Csak a Stefanescu—Gain—David halvesor futballozott igazán ebben a csapatban, amelynek összteljesítménye már csak azért sem eléghetett ki, mert az U fanatikus hívei vasárnap maguk is kénytelenek voltak rezignáltan megállapítani, hogy a csapat egyes játékosai energiájuk egy tekintélyes részét teljesen felesleges és visszatetsző durvaságokra fordították.

A mérkőzés sorsa az első félórán dőlt el. Az U sorozatosan támadott, de eredménytelenül, a jól tömörülő NAC védelemmel szemben, amelyben a sziklaszilárd Bartha—Chirou háttérpár a támadások nagyrészt veszélytelenítette. A 30-ik percben a Juhász passzával megszökő Kocsis csavart beadását Sepsi nem éri el és a jól befutó Spielmann fejese pontosan száll a hálóba. Három perc múlva Bodola pontos átadását a 16-os vonalon álló Kocsis kapja, aki külső rússzettel lapos, helyzetett csavart lövéssel továbbítja a labdát a kapu jobb alsó sarkába. Sepsi hiába vetette magát utána. A támadni nem igen bátorkodó NAC mezőnyjátékkal igyekszik tartani az eredményt. Az U továbbra is a sokkal többet támadó fél marad. A bizonytalanul bíráskodó Oravetz néhány hibás ítékezés puskaporossá teszi a mérkőzés amugyis feszült hangulatát és a második félidőben az addig izgalmas és szép játék ellaposodik. Naftali lövését David a gólvonalon állva fogja. Az U gólt, majd később kétszer is hánis miatti 11-est reklámál, de Oravetz nem lát okot a beavatkozásra. Ez nem volt alkalmas az idegek megnyugtására és a mérkőzés végén csak ügyel-bajjal sikerült a felajzott kedélyeket apróbb incidensek árán kordában tartani.

Az U számára vereséggel, de pozitív tanulságokkal zárult a derby, amelynek eredménye minden bizonnyal az együttes átszervezése lesz. A NAC-nak a kiválóan játszó közvetlen védelem, valamint Bodola és Kocsis egyéni teljesítményei szereztek meg a győzelmet. Kovács nem szélsőjátékos. Spielmann és Moskó technikás, szorgalmas, de lassu csatárok. A halvesor fáradhatatlan szorgalommal, rakkolt, anélkül, hogy akár Juhász is különösebb teljesítményt nyújtott volna. A mérkőzést 4500 ember nézte végig, ami cluj-i viszonylatokba rekordot jelent. (6.)

Crisana—Romania 2:2 (1:0). Oradea, május 13. A betegeskedő centerhalf Criza helyén tartalékkal felálló Romania labdarúgócsapata meglepő jó játékkal igen veszélyes ellenfelet volt az otthonában félelmetes Crisanának. Kis szerencsével a csapat győzhetett is volna, mert erre számos alkalma volt. A gólokat Lakatos és Barátky, illetve Nistor és Mure-

san lötték. A Romania Felecan révén egy tizenegyest nem tudott érvényesíteni. A felezetsor, valamint Pop, Farkas és Capusan voltak a cluj-i csapat legjobbjai.

A két nemzetibajnoki mérkőzés után a bajnokság állása a következő:

1. Ripensia	17	11	4	2	53	28	26
2. NAC	18	11	1	6	39	23	23
3. Universitatea	17	11	0	6	28	23	22
4. Kinizi	17	8	4	5	45	36	20
5. Crisana	17	8	3	6	38	37	19
6. Romania	16	7	4	5	25	24	18
7. Venus	15	8	1	6	36	28	17
8. CFR	17	7	1	9	28	35	15
9. Gloria	18	5	5	8	31	49	15
10. Unirea Tr.	17	4	5	8	36	38	13
11. Juventus	16	3	4	9	20	34	10
12. AMTE	17	1	2	14	19	43	4

Nemzeti Bajnokság B)

Bistrița. Keramika—Olimpia CFR 4:0 (3:0). Nagy meglepetés.

Baia Mare. Phoenix—Tricolor 4:3 (3:2). Nagy és heves küzdelmet vívott a két baia-marei csapat, amelyből a jobb Phoenix került ki győztesként. A mérkőzést dr. Hirsch Elemér cluj-i bíró vezette.

Ploesti. Tricolor—Makabi 3:1 (2:0). Meglepetés.

Lugoj. Vulturii—AAC 5:1 (5:0).

Brasov. Elpis—Brasovia 1:1 (1:0).

Kerületi bajnokság

Cluj. KMSC—Napoca 1:1 (0:1), Universitatea II—Avram Iancu 7:1 (5:0), Romania B—KAC B) 2:0 (1:0), CFR—KMSC ifj. bajn. 4:0 (2:0), KAC—Reuniunea 6:1 (2:0). Ifj. bajnoki.

Arad. Hakoah—Transilvania 4:1 (2:0), Soimii—Tricolor 3:1 (1:0), Olimpia—Juventus 12:1 (5:0), Egyetértés—Unirea 5:1 (2:1).

Brasov. Ivria—Victoria 1:1 (0:0), Gloria—Suburbii 0:0, Izvorul—Locomotiva 0:0.

Targumures. MSE—MTE 1:0 (1:0). Az MSE megnyerte az alkerület bajnokságát.

Satmar. SzSE—Törökvis 0:0.

Timisoara. Timisoara—Bucuresti ifjusagi válogatott 1:1 (1:0).

Barátságos mérkőzések

Resita. AMTE—UDR 0:0.

Alba-Iulia. Mihail Viteazul—Avantul 2:1 (0:0).

Arad. Gloria—ILSA 1:0 (0:0).

Timisoara. Versec vál.—Timisoara II. oszt. vál. 2:1 (0:1). Nemzetközi mérkőzés.

Cluj. Romania ifj.—Avram Iancu II 5:0 (1:0), Romania—U törpe 5:2 (1:0).

Petroseni. Jiul—Slova Jugoslavia 2:1 (1:1). Minerul—SC Lonea 2:1.

Az északi és déli ligaválogatottak a Károly-kupa döntőjében. Bucurestiből jelentik: A ligaválogatottak közötti Károly-kupa küzdelem során tegnap a déli liga (Bucuresti) válogatott csapata 8:3 (3:1) arányban győzött a nyugati liga (Timisoara) ellen Medve (4), Barbu (2) és P. Valcov (2) góljaival. A nyugatiak góljait Zelenák, Klimek és Dobay lötték. A keleti liga (Cernaui) 4:1 (1:1) arányban győzött a középliga (Brasov) ellen. Az őszkor lejátszandó döntőbe így a déli és északi ligák kerültek.

Külföldi eredmények

Magyarország—Ausztria 6:3 (3:2)

Budapestről jelentik: Magyarország válogatott labdarúgócsapata vasárnap harmincezer néző előtt Európa-kupa mérkőzésen 6:3 (3:2) arányban legyőzte Ausztria válogatott csapatát. A magyar csapat győzelme a sikeres összeállítás, lendületes, áttörőrejtű csatársornak tulajdonítható. A gólokat Titkos (2), Sárosi (3) és Toldi, illetve Zischek (2) és Durchspekt lötték. Bíró Barlassina, Olaszország.

Magyarország: Pálkás (Ujvári), Vágó—Sternberg, Seres—Szűcs—Lázár, Korányi II—Vincze—Sárosi—Toldi—Titkos.

Ausztria: Platzer, Pavlicek—Sesta, Braun—Urbanek—Nausch, Zischek—Heimann—Bican—Durchspekt—Vogel II.

Budapest—Grác válogatott 6:4 (2:3). Durva mérkőzés, melyen a bíró két gráci játékost kiállított a játékból.

Köln. Spanyolország—Németország 2:1 (2:1). Válogatott labdarúgó mérkőzés. Hetvenöt ezer néző, bíró Langenus.

Bécs. Ausztria B)—Lengyelország válogatott labdarúgó mérkőzés 5:2 (3:1).

Ünnepnap minden hónap 15-ike!

esedékességek napja a lakbérfizetés napja fontos dátum, a hónap közepe

most ünnepnap lett, az Allami Sorsjáték révén, amelynek huzása minden hónap 15-én van. Mindenütt felbukkannak az Allami Sorsjáték teremtette milliommok Számtalan ember, lett boldog azáltal, hogy a sorsjátékon játszott és senki sem panaszkodhatik, hogy valamit veszített volna. Mert ez a román sorsjáték jellemzője: a kiadásokat nem érezni meg, ellenben a nyeremények is nagyok és számuk is sok. Aki nem ujtja meg idejében sorsjegyét, fut a szerencse elől. Utolsó napok a sorsjegy megújítására és új sorsjegyek vásárlására most vannak.

15-en lesz a 3. osztály huzása. Ujra új milliommok és új nagy nyeremények. Ne fusson el a szerencse elől, most, a június 15-iki nagy huzás előestéjén, amikor 6 óra alatt 200 milliót osztanak szét.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
Brasov	Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Oradea	Institutul Comercial de Credit
Cernaui	"Fortuna" Alex. Enkelhardt	Timisoara	Banca Dacla
Cluj	Banca Comercială Națională	Tr. Mureș	Union S. A.
Cluj	Banca Oehlgisler & Horowitz	Timisoara	Ernest Révész
	Alfred Noe		Banca Centrală
	Banca Iliescu		Banca de Scout
			Banca Timisoara

A Haggibbor és KAC osztottak a kerület vivőbajnokságain

Cluj, május 13. Szombaton és vasárnap megnyitották le Clujon a kerület vivőbajnoksági versenyeit. Törben a Haggibbor kiváló versenyzőinek képességei érvényesültek, míg kardban a KAC mögött a Haggibbor versenyzői csak távolabbi helyezéseket értek el. Általános meglepetést keltett a kardversenyben a Mózes Jenő iskolájában kiválóan képzett Mezey KAC előtörése, aki a döntőben vereség nélkül lett első. Jól szerepelt még ebben a fegyvernemben Erős László, aki formán kívül 5-ik lett, de Mózes Hermann is, aki évei számát megcáfólvó frissességgel dolgozott. Törben főnyesen érvényesült Herczeg Tivadar alapos felkészültsége és tudása, valamint a második helyen végzett Csibi pompás stílusa. Eredmények:

Törbajnokság. 1. Herczeg Haggibbor 8 győzelem, 2. Csibi Haggibbor 7 győzelem, 3. Szentkirályi KAC 5 győz., 4. Pellegrini Arad 5 győz., 5. Réthy KAC 3 győz., 6. Mózes Haggibbor 2 győz., 7. Szende Timisoara 1 győz., 8. Bíró KAC 1 győz.

Kardbajnokság. 1. Mezey KAC 8 győz., 2. Bartunek KAC 7 győz., 3. Pellegrini CFR Timisoara 5 győzelem, 4. Csibi Haggibbor 4 győz., 5. Erős László Haggibbor 4 győz., 6. Burlacu CFR Timisoara, 7. Szende István CFR Timisoara, 8. Kökői KAC, 9. Mózes Hermann Haggibbor.

A Consum új száma részletesen ismerteti a külkereskedelmi problémákkal kapcsolatos eseményeket, a devizarendszer alkalmazásával kapcsolatban kiadott legújabb rendelkezéseket, amelyekből megállapítható, hogy devizaelenőrzés továbbra is a Banca Nationala hatáskörében marad. A hét legaktuálisabb gazdasági és gazdasággazdasági eseményről a következők főbb cikkeiben számolunk be a Consum most megjelent legújabb száma: Romániai anilingyár ellátását vettette terbe szakmai tőkés. Angol és amerikai tőkés csoportok ajánlatot tettek a kormánynak a romániai aranytermelés fokozására. Milliárdos német investációt modernizálják a romániai petroleumtermelést. Fekvünkkelink mult évi kedvező fejlődése után ez évben ismét katasztrofális mértékben visszaesett faexportunk. 2600 lejjel emelte a kormány a cement maximális árát. A fűszer- és gyarmatárúk árai csak az új fogyasztási árindex összegeinek megfelelően emelkedtek az utóbbi hetekben. A legfőbb Banktanács a banktörvény intézkedéseinek megvalósítását el a bankok alapszabálymintaíjait amelyet a Consum részletesen ismertett. Fzetésképességek. Uj cégek és cégváltások. Közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Str. Iulian Maniu 3. (Casuta Postală 127.)

HIDETÉS AZ ÚJLET LELKÉ: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

Ézüst rókák — kepek rendkívül olcsón képek SCHMIDEG SZUCS Budapest, Párisi-utca

A fra közöse az

Sürgösen

London, május kormányok barátságos olasz kormány vizsaly komplikáció sző hivatalos intése hogy az olaszoknál dő jegyzéke barátságos hogy fogadják el. A Times szerit ajánlotta Angliának lépést abban

Lét egy

A két légi had

Newyork, május római jelentése sze olasz-légiügyi események amely különösen néhány meglepetés kurrens társaság. A Newyorki Hírnapló értesülése

BABSZEM

A moszkvi

Beck és osz

Varsó, május mint a francia szovjetunió határellátásügyi miniszter kollegájától.

Moszkvai jein este 8 15 órakor állomásra. Itt nők, Alphand felpok tudósítói frosba érkezett. Kreszinski, a dífogadták. Laval újságíróknak, hanc Francia külügyminiszmán kezd megajával.

A moszkvai Lavalról abból szovjetunió határellátásügyi miniszter

Párizs, május varsói eszmecsé gáltatot a jövő a szövetséges kiemeli, hogy réseket az őszében lefojrt megbeszélésen. ra, hogy jelent gyelország elvt

Elfelejt

Ez a könnye

A francia és angol kormányok közösen interveniálnak Rómában az olasz-abessziniai viszály komplikációinak elkerülésére

Sürgősen összehívják a döntőbírásgot a konfliktus ügyében

London, május 13. Az angol és francia kormányok barátságos lépést fognak tenni az olasz kormánytól az olasz-abessziniai viszály komplikációinak elkerülésére. Nincs szó hivatalos intervencióról, csak kérésről, hogy az olaszoknak Abessziniához intéendő jegyzéke barátságos hangu legyen és hogy fogadják el a döntőbírásgot.

A Times szerint a francia kormány azt ajánlotta Angliának, hogy közösen tegyenek lépést abban az irányban Rómában és

Addis Abeban is, hogy a békéltető bizottság még a májusi népszövetségi tanácsi ülés előtt összeüljön. A lap azt az értesülést szerezte, hogy az angol kormány rokonszenvesen fogadta a francia ajánlást.

Több lap azt az értesülést közli, hogy az angol és francia kormányok már interveniáltak Rómában aziránt, hogy mielőbb üljön össze a vegyes döntőbírásg az olasz-abessziniai konfliktus ügyében.

Létrejött a francia-olasz légi együttműködési egyezmény

A két légi haderőnek fontos szerep jut Ausztria függetlensége megvédésében

Newyork, május 13. Az amerikai lapok római jelelése szerint már létrejött a francia-olasz-légügyi együttműködési egyezmény, amely különösen a kereskedelmi repülés terén néhány meglepetéssel fog szolgálni a konkurrens társaságoknak.

A Newyork Herald európai kiadásának római értesülései szerint az elkészített olasz-

francia légügyi megegyezést Mussolini elé terjesztették. Ugy hírlik, hogy a két légi haderőnek fontos szerepe jut Ausztria függetlenségének megvédése terén is.

Róma, május 13. Victor Emanuel olasz király fogadta Demain tábornok, francia légügyi minisztert.

Uránia Mozgó

SIRLEY TEMPLE

az 5 éves csodagyermek legújabb szenzációs filmje:
BABSZEM KISSASSZONY KALANDJAI. Műsoron kívül hangos pótkép!

Laval megérkezett Moszkvába

A moszkvai pályaudvaron Litvinov fogadta a francia külügyminisztert. A moszkvai lapok lelkes cikkekkal ünneplik Lavalt

Beck és Laval varsói eszmecseréjén sikerült eloszlatni a francia-lengyel ellentéteket

Varsó, május 13. Laval és kísérete, valamint a francia sajtó munkatársai tegnap elutaztak Moszkva felé. A pályaudvaron Beck külügyminiszter szívélyes búcsút vett francia kollégájától.

Moszkvai jelelése szerint Laval és kísérete este 8-15 óra körül érkeztek Negoreloja határ-állomásra. Itt Weinberg külügyi osztályfőnök, Alphan francia követ és a szovjetlapok tudósítói fogadták. Hétfőn délelőtt Laval számos repülővel kísérve, az orosz fővárosba érkezett. A pályaudvaron Litvinov, Kreszinski, a diplomáciai kar és diszszázad fogadták. Laval itt csak annyit mondott az újságíróknak, hogy a béke szolgálatában jött. A francia külügyminiszter a délután folyamán kezdi meg tanácskozásait orosz kollégájával.

A moszkvai lapok lelkes cikkeket írnak Laváról abból az alkalomból, hogy átlépte a szovjetunió határát.

Párizs, május 13. A Matin szerint Laval varsói eszmecseréje kedvező előjeleket szolgáltatott a jövőbeli további együttműködésre a szövetséges lengyelekkel. A Petit Parisien kiemeli, hogy sikerült elintézni a nézeteltéréseket az őszinteség és nyíltság atmoszférájában lefolyt hátszónadot nélküli varsói megbeszélésén. A Petit Journal rámutat arra, hogy jelentősége van annak is, hogy Lengyelország elvben hozzájárulását adta a Du-

na-medencét illető francia elgondolásokhoz. A lengyel Kurjer Poranny is annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a varsói eszmecserén sikerült eloszlatni azokat a lengyel aggodalmakat, amelyeket a francia-orosz szerződés kötése keltett. A lap hangsúlyozza, hogy ez nem jelenti azt, hogy Lengyelország hozzájárulna ahhoz, hogy idegen csapatok vonuljanak át területén.

Moszkva, május 13. (Rador.) A Pravda így ír Laval utjáról: „A francia-orosz paktum nemcsak hogy nem áll ellentétben a népszövetségi paktummal, de hozzá fog járulni annak biztonságához. A párizsi okmány utat nyit a Franciaország és Oroszország közti bensőségebb közeledésnek, aminek következtében a világbéke csak nyerhet.

— Gyermeknap a Zsidó Árvagondozó javára. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó, hogy felhívja a gyermekek érdeklődését az árvák sorsa iránt, körlevelet bocsátott ki az iskolákhoz, arra kérve az erdélyi zsidó tantestületeket, hogy az árvagondozás eszméit Lag Beomer-napján „gyermeknap” formájában propagálják és kérjék őket, hogy ozsunnap-pénzükből adakozzanak 1-2 lejt az árvák részére. A gyermeknap bevétele az árva gyermekek nyaraltatási alapját szolgálja. Olyan helyiségekben, ahol az Árvagondozónak hely-csoportja működik, a befolyt adományok ezen csoport vezetőségéhez, másol pedig közvetlenül a cluj-i Árvagondozóhoz küldendő be. Ahol a Gyermeknap Lag Beomer napján bármely oknál fogva nem volna megrendezhető, ott az akció május hó folyamán a legalkalmasabb időben kell megrendezni. A Gyermeknap eseményeinek regisztrálása során érdeklí az Árvagondozó a gyermekek esetleges hozzájárulásai, megjegyzései, melyeket az akcióval kapcsolatban tesznek. Ezeket lehetőleg egész terjedelmükben közölni fogja az Árvagondozó.

Elfelejtetem Primerost venni.

Ez a könnyelműség tönkre teheti az életét

A BŐRT

a bőrgyárakban hónapokon keresztül készítik ki számtalan vegyi anyag segítségével, hogy rugalmasságát és tartósságát biztosítsák.

Azt hiszi talán, hogy ezek a műveletek véglegesek? Nem, csak az első lépést alkotják. Miután lábbelit készítenek belőle, a bőrt tovább kell gondozni, ha meg akarja tartani minőségét és tartósságát. Cipőjét igen könnyen gondozhatja kifűzőn a GLADYS cipőkrémmel. Minthogy a legkiválóbb nyersanyagokból és tisztán készül, a GLADYS cipőkrém valószínűleg a GLADYS cipőkrém meghosszabbítja a tartósságot, megóvja a rugalmasságot és elegáns fényt ad.

Nagy meglepetés vevőink számára!

Minden második GLADYS cipőkrém doboz alján a GLADYS szó egy betűjét találja. Aki a teljes szó összeállításához szükséges betűket a GLADYS gyárnak beküldi 500 lejt kap.

Ezért használ mindenki aki tiszta, elegáns, jó lábbelit hord

GLADYS cipőkrém

Befejeződtek a Balkán-szövetség konferenciájának politikai jellegű tanácskozásai

A teljes egyetértés szellemében fejeződtek be a tanácskozások. A kamarában ünnepték a Balkán-szövetség delegátusait

Bucuresti, május 13. A Balkán-antant kül- Bucuresti, május 13. A Balkán-antant kül-örök fejezték be, majd Titulescu a következőket mondotta az újságíróknak:

— A politikai konferenciát befejeztük a teljes egyetértés szellemében. Holnap folytatjuk a gazdasági problémák tanulmányozását s azután közleményt adunk ki.

A mai ülésen a négy ország gazdasági küldötteinek vezetői is részt vesznek.

Tegnap délután 5 órakor a kamarában fogadást rendeztek a Balkán-szövetség delegátusainak tiszteletére. Megjelentek Maximus, Rusdu Arras, Purics, kíséretük, a Balkán-államok bucaresti követei, Tatarescu, Titulescu, Savel Radulescu és mások. Saveanu kamarai elnök mondott beszédet a következőkben:

— Örömmel szolgál, hogy a román parlament nevében üdvözölhetem a Balkán-államok illusztris képviselőit, kiváló szövetségeseinket. Teljes szívemből kívánom, hogy ez a szövetség biztosítsa a békét, amit az egész világ annyira óhajt. Annak a barátságunk ösztöne tolmácsolásaként, amely nemzeteket egymáshoz köti, emelem poharam az Önök egészségére és országaiak prosperitásá- ra: Eljén a béke, eljén a Balkán-szövetség!

Hatalmas óváció fogadta a beszédet, miközben Maximus görög külügyminiszter így kiáltott fel: Tráiascá Románia!

Belgrádi jelentés szerint Jetics miniszterelnök, aki szombaton éjfélkor utazott el Bucurestiből, hazaérkezett a fővárosba. Ezzel kapcsolatban a Curentul tudni véli, hogy Tevfik Arras török külügyminiszter holnap reggel hajón Sztambulba utazik.

Purics államtitkár Belgrádba utazott, ugyancsak a Curentul szerint.

A Balkán-antant miniszterei tiszteletére rendezett ünnepségek során tegnap este a török követség adott fogadást. A négy külügyminiszteren és kíséretükön kívül megjelentek a kormány tagjai, a törvényhozó testületek elnökei, a diplomáciai kar és más előkelőségek.

A francia követség fogadást rendezett Paul Boncour tiszteletére.

Bucuresti, május 13. A külügyminisztériumban összeültek a négy Balkán-állam külügyminiszterei, akiket kívül résztvettek a gazdasági jellegű tanácskozásokon az egyes országok gazdasági delegációinak vezetői és pedig Hassan Saka, a török nemzetgyűlés al-elnöke, Haritakis volt görög miniszter, Pu-

rics, a jugoszláv delegáció vezetője, valamint Tabacovici, a román gazdasági delegáció elnöke. A Balkán-szövetség tanácsa áttanulmányozta és ratifikálta a gazdasági tanácsnak Athénban hozott határozatait, valamint az ankarai munkálatokat is a kereskedelmi kapcsolatokra, vasutakra, postára, utasforgalomra és bankokra vonatkozólag.

Egyébként ma este adják ki a hivatalos közleményt a konferencia munkálatairól.

Bucuresti, május 13. A Balkán-konferencia ma délelőtti ülését kizárólag gazdasági jellegű kérdéseknek szentelte. A legutóbbi kamarai tanácskozás készített jelentést tartott meg a négy ország gazdasági kapcsolatainak kimélyítéséről. A tanács déli 1 óráig dolgozott, miközben Titulescu 12 órakor eltávozott a Sturdza-palotából és az uralkodóhoz ment kihallgatásra. A konferencia délután folytat- ta tanácskozásait.

Jetics a következő táviratot intézte Jimbo-liáról Titulescuhoz: Kedves barátom, meg-egyszer ki akarom fejezni legmélyebb köszönetemet az annyira szívélyes és barátságos fogadtatásért, amelyben bucaresti tartózkodásom alatt részesítettek. Kérem, tolmácsol-ja neje önagyságának is tiszteletteljes hódol-omat és higjjen legőszintébb barátságom- ban."

— Egy szegény zsidó fiatalember nyerte meg a kisebbségi újságírószervezet sorsjáté- kának főnyereményét. Vasárnap este 5 óra- kor tartották meg az újságíró-sorsjáték hu- zását a Városháza közgyűlési termében. A 250 ezer lejes főnyereményt Goldberger Fer- dinánd 20 éves cluj-i fiatalember nyerte meg. A nyertes annál is inkább nagy örömmel vette át tegnap a nyereményt, mert mint mon- dotta, szegény, kisfizetéses tisztviselő és ne- hezen megtakarított pénzéből vette a sors- jegyet.

— Munkakonfliktus Cluj három nagyüzé- mében. Cluj három nagyüzemében, a villa- mos műveknél, a Dermatában és a Junas öntődében konfliktus tört ki a munkások és az igazgatóság között a kollektív szerződések miatt. A munkások kérték az eddigi kollektív szerződésük pontjainak módosítását, amit az igazgatóság visszautasított. A munkügyi inspektorátuson hetek óta folynak a kon- fliktusokat kiküszöbölő tárgyalások, ezideig azonban eredmény nélkül.

pnap
en hónap
15-ike!

sségek napja
izetés napja
atum, a hónap

n, amelynek
bukkannak
alan ember,
és senki sem
Mert ez a
érezni meg,
is sok. Aki
erencese elől.
rsjegyek vá-

ÁLLAMI
RSJÁTÉK

Bucovina

Merical de Craiova

ama részletesen ismer-
problémákkal kapcsol-
devizarendszer alkalmá-
adott legújabb rende-
egállapítható, hogy a
ora is a Banca Natio-
rad. A hét legaktuális
gazdaságpolitikai esemé-
bb cikkeken száma
megjelent legújabb szá-
gyár ellátását vették
k. Angol és amerikai
ot tettek a kormány
nytermelés fokozására
szációvval modernizál-
umtermelést. Fakivi-
s fejlődése után ez év
is mértékben vissza-
00 lejjel emelte a kor-
ális árát. A fűszer-
k az új fogyasztási i-
megfelelően emelkedte
A legfőbb Banktaná-
edéseinek megfelelő
alapszabályminta
szletesen ismert. F
cégek és cégváltoz-
s árjelzések első forrá-
umban. Kérjen muta-
vataitól, Cluj, Str. Iul-
stálá 127.)

ET LELKE:

AZ UJ KELESTRE

rendkívül
olcsón
ZUCS
udapest, Párisi-utca

Halló, itt rádió Palesztina!

Hozzászólás dr. Levi Lajos tervezetéhez

Dr. Levi Lajos tervezetéhez kívánok hozzászólni. Dr. Lévi azt ajánlja, hogy az egyes hitközségek a Keren Kajemet által vegyenek minimálisan 20—25 dunam földet Palesztinában, mely föld a Keren Kajemet nevére volna telekkönyvezve, viszont az egyes hitközségek a földet 99 évre haszonbérbe bírnák a Keren Kajemettől.

A földet a hitközségek 5—10 évi részletre vennék meg és a teljes összeg lefizetése után joguk volna e földekre hitközségléköltés kvótán felül 1—2 családot a fenti dunamokra letelepíteni. — Előnyös volna, ha a hitközségeket köteleznék, hogy a letelepítésre szánt családokat előzőleg legalább 1 évig tartó mezőgazdasági munkára már itt kiiktassák.

A fenti minimális 20—25 dunam természetesen csak a kis hitközségekre vonatkozna, míg a nagyobb hitközségek számára nyuknak megfelelően több földet váltánának meg.

Ennek keresztülvitelére a következő megoldást ajánlom: Minden hitközség a tagjaira kivetett adót 10 százalékos úgynevezett áldozati adóval emelné fel, addig míg a hitközség által jegyzett dunamok teljes kiegyenlítését nyernének. Ezen 10 százalékos reális alapot jelentene, mivel minden hitközség 80—90 százalékgig biztosan számíthat ezek behajtására és nem hinném, hogy akadna cionista beállítású hitközség, mely ezt a 10 százalékot nem szavazná meg. Tekintettel arra, hogy a hitközségeknek igen nagy száma cionista vagy legalább is nem cionistaellenes, kellő propagandával el lehetne érni, hogy a romániai hitközségek, már a jövő évi budgetjukbe bevegyék az első rátához szükséges összegeket.

Összeköttetésbe kellene lépniük a Keren Kajemettel, hogy az első, illetve a második ráta lefizetésekor a Keren Kajemet, belátva azt, hogy itt reális alapról van szó, egy felelendő kölcsön segítségével — mely kölcsönt az ily módon befolyandó összegek is garantálhatnák. — megvegye a földet és azt megmunkálhatóvá tegye.

Az ily módon megvett föld biztosan nem szolgálna spekulációs alapul, viszont dr. Lévi második tervezete, hogy a Keren Kajemet magán-földvásárlásra is rendeznék be, nem garantálná ezt. Azt sem garantálná, hogy a földvásárlók letelepednének-e Palesztinában. A mai viszonyok mellett azonban biztosan lehetünk — sajnos, — hogy minden hitközségben akadni fognak derék zsidó emberek, akik szívesen kimennek majd Palesztinába, ott a hitközségük földjén új és biztos egzisztenciát alapítani.

Ezen akció természetesen nem zárná ki dr. Lévi második pozíciójának eredményességét, sőt annál jobb, ha mindkét tervezet siker koronázza.

Mi sem volna áldásosabb, mint ha az összes zsidók nem párt és vallási frakciók szerint, mindennek csak barátságosnak nem mondható elkülönülésbe élnek, hanem a szent cél érdekében, minél előbb egységesen járnának el minden cionista kérdésben.

Kijelenthetem, hogy e resitai hitközség ebben a kérdésben — hitközségi földvásárlás — a közel jövőben rendkívüli közgyűlést tart és meg van minden remény arra, hogy elsőnek csatlakozhatik ezen akcióhoz, hogy ezzel is elősegítse ennek megindítását.

(Resita)

Philipp László

Gyalult és 15 savanyu káposzta kgr-ként 3 lejért kapható Str. Filipescu 7. Délután 3—6-ig. Ugyanott két káposztáshordó eladó.

Répteknési anyagraktárak figyelmébe!

Mész! I. oszt. jól kiégetve, fehér, darabos kő- és pormentesen — vagon és félvagontételekben — legjutányosabban és prompt szállít

HANDLER LAJOS Babeni

Gara: Băbăeni, linia Dej—Jibou, jud. Salaj.

Privát elhelyezésnél pl. templom, iskola, lakház, stb. közvetítők díjazva.

Megnyitották a „Chasam Szófer“-ről elnevezett jesivát

Glasner Akiba főrabbi nagy beszéde. Meleg ünneplésben részesítették a főrabbit és intézményt

Cluj, május 13. Vasárnap délelőtt nyitották meg ünnepi keretek között az internátussal egybekötött cluji jesivát, amely a naptól kezdve „Jesivat Chasam Szófer“ nevet viseli, a nagy pozsonyi rabbi és talmudtudós után, akitől Glasner Akiba főrabbi, a jesiva alapítója származik. A jesivát ideiglenesen, amíg székháza felépül, a Str. Maloasa 5 sz. alatti villában helyezték el, világos, szellős helyiségekben, ahol szigorú iskolai fegyelem mellett szorgalmasan tanul a jesiva harminc növendéke.

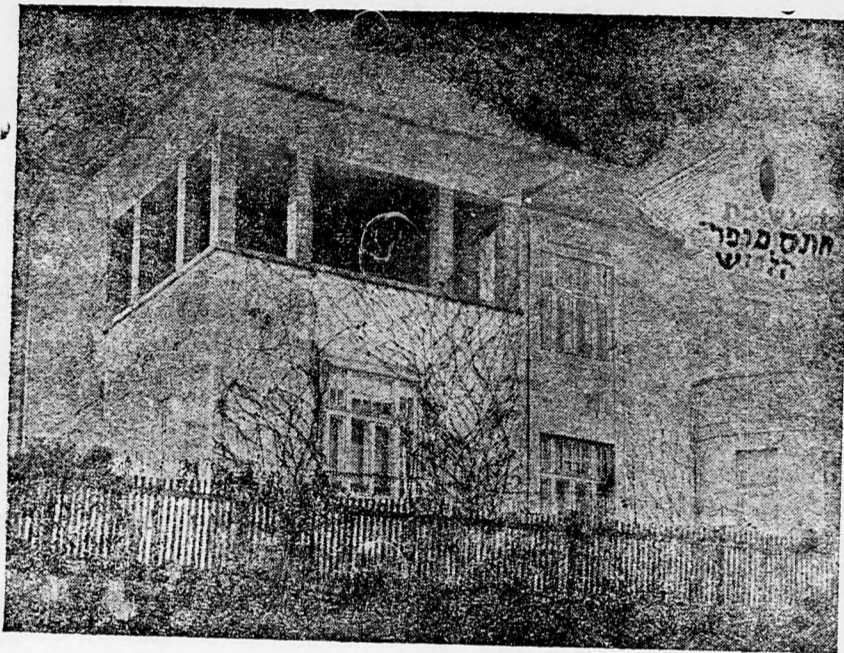
A város konzervatív zsidóságának színe-java jelent meg a jesiva megnyitó ünnepségén, amelyet Weisz Izidor főktátor és kórusának éneke vezetett be. A megnyitó beszédet Glasner Akiba főrabbi tartotta megindult, hálattal hangon. Hivatkozott nagy őseire, akiknek nyomdokaiban akar haladni, a Tóra terjesztése és szellemének fenntartása tekintetében. Idézte a Talmudnak azt a

ösök méltó utóda „mint a híres „Divré Jeremijáhu“ unokája, nagylelkűen istápolta ezt az intézményünket és már eddig közel 170 ezer lejt adományozott.

A főrabbi ezután felolvasta Grosz Jenő üdvözlő táviratát, amit a jelenlévők lelkes hódolattal üdvözöltek. A főrabbi ezután a jesiva kritikáit intézte el talpraesett érvekkel és kérte a zsidó közönséget és a zsidóul érzők támogatását a jesiva számára.

A hatóságok után Feivel Hersch Grosz, a jesiva mecenásának talmudtudós apja szólalt fel és ígéretet tett, hogy a jesiva iránti érdeklődést a maga részéről is ébren akarja tartani fiában.

Herskovits Imre, a cluji ort. zsidó hitközség alelnöke, a hitközség nevében köszöntötte a főrabbit és művét, a jesivát, arra kérve Cluj zsidóságát, hogy támogassa a tervbe vett legújabb zsidó iskolai mozgal-

A cluji „Chasam Szófer“ jesiva épülete

szépséges megállapítását, amely szerint „amióta a Szentély elpusztult, a halacha négy öle jelenti a zsidó népiséget“. Mi, zsidók, a diaszpórában a zsidó népi eszméinket ősi könyveink között éljük ki, ezért fontos, hogy tanuljunk és taníttassunk. Hálát ad Istennek, hogy megérte ezt a szép napot, élete delelőjén. Ez a nap ugyanis összesik életének ötvenedik évfordulójával. A jelenlévők meleg ovációkban részesítették a főrabbit ezt a kijelentését.

— En elvettem a magvakat — folytatta — tudom, hogy sok vihart kell majd kiállania a fiatal palántának, de érzem, hogy Isten átségit bennünket a bajokon. A nehéz gazdasági viszonyok közepette jólesően látam a jesiva-ügy iránt való szeretetet és áldozatkészséget, ami zsidóinkban megnyilvánult. Hálás köszönetem fejezem ki a kegyes jötevőknek, így elsősorban Grosz Jenő bucaresti vezérigazgató urnak, aki mint nagy

mat. Dr Pollák Sándor a zsidó történelemből vett hasonlataiban mutatta ki a jesiváknak a zsidó kultúreltre való fontosságát.

Rosenzweig Emánuel átértett, megleghangú beszédében hozta a Szinaj testvéregyesület üdvözlését és jókívánságait a főrabbinak és a Chasam Szófer talmudiskolának.

Goldstein Lajos a külbelki talmudtörök nevében üdvözölte a jesivát. Nussbaum Mihály a Poale Cedek jókívánságait tolmácsolta, dr Sebestyén József, mint a Kórházegyesület elnöke, üdvözölte a főrabbit, dr Klein Miksa pedig mint egykori jesiva-bócher, mondott lendületes beszédet. A régi jesiva-növendékek érzelmeit Guttmann Márton tolmácsolta temperamentumos és átértett jiddis beszédében. A monostori zsidók üdvözlését Klein Mózes hozta. A beszédek sora ezzel lezárult. Az ünneplést a főktátor és kórusának szép éneke zárta be.

SZÍNHÁZ-FILM

Csütörtökön este a Baskircsev Máriával nyitja kapuit újra a színház

Régóta várja már Kolozsvár közönsége, hogy a színházulat visszatérjen Oradeáról, ahol sikert sikerre halmozva játszottak a színház egy hónapig.

Kitünő programmal, újult munkakedvvel jön haza a társulat, hogy mindjárt egy szenzációs ujdonsággal nyissa meg ezt a ciklust. Első premierként Andai Ernő és Bálint Lajos Budapestén a Nemzeti Színházban óriási sikert aratott színjátéka kerül színre, a cimszerepben Fényes Aliceval, akinek a partnere Kovács György lesz. Az oradeai siker nyomán bátran remélhető, hogy a Baskircsev Máriának is sorozatos előadásokban fog színpadkerülni. A darab többi szerepeit Beness Ilona, Hegyi Lili, Czillér Ilona, Váró Anni, Miklóssy Margit, Tompa Sándor, Balázs Samu, Bereng Béla, Nagy István stb. játsszák. A Baskircsev Máriaegylet csütörtökön este, pénteken este és vasárnap délután 6-kor van a színház műsorán. Követni fogja természetesen a Baskircsev

Máriát a műsoron a többi nagy külföldi siker is, amelyeknek az élen Hunyady Sándor Lovagias ügye áll s amelynek a jövő hét keddjén lesz az ünnepi bemutatója az illusztris szerző jelenlétében.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök este 9: Baskircseff Mária. (A budapesti Nemzeti Színház legnagyobb sikerű ujdonsága. Ragyogó új kosztümökkel. Fényes Alice és Kovács György felléptével. Premierbérlet 24. sz.)

Péntek este 9: Baskircseff Mária. (Ujdonság, másodszer.)

Szombat d. u. 4: A három sárkány. (Hunyady Sándor zenés, énekes vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Szombat este 9: En és a kisöcsém. (A cimszerepben Gábor Marával.)

Vasárnap d. u. 3: Vadvirág. (Solymosán Magdával, olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Baskircseff Mária. (Ujdonság, harmadszer.)

Vasárnap este 9: Vikt. (A cimszerepben Solymosán Magdával.)

Hétfő este 9: Sárga lilom. (Népszerű előadás, olcsó, 25 és 15 lejes helyárrakkal.)

Kedd este 9: Lovagias ügy. (Hunyady Sándor páratlan sikerű legújabb vígjátéka, a Vigszínház jelenlegi műsordarabja, Erdélyben először, a világhírű szerző jelenlétében. Premierbérlet 25 sz.)

Szerdán és a következő napokon: Lovagias ügy.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 14.

Bucuresti. 13.03: Könyvi zene. 14.15: Könyvi zene. 18: Gramofon. 21.05: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Szimfonikus hangverseny. 23.25: Étermi zene.

Budapest. 13.05: Zenekari hangverseny. 14.20: Időjelzés. 14.30: Énekhangverseny. 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.25: Időjelzés. Hírek. 18: A kamasszor. Felolvasás. 18.35: Szalonzenekar. 19.45: Kis szinad. 20.45: Híró Jancsi és cigányzenekara. 21.50: Hírek. 22.10: Zongorahangverseny. 22.50: Hanglemezek 23.30: Franciaryvó előadás. 23.50: Zenekari hangverseny, utána hírek.

Milánó. 14.15: Rádiózenekar. 21.50: Gramofon. 23: Verdi: Requiem. 24: Hírek.

Szerda: május 15:

Bucuresti. 14.40: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.30: Gramofon. 22.15: Rádiózenekar.

Budapest. 11.45: Felolvasás. 13: Déli hangverseny. 13.05: Hanglemezek. 14.20: Időjelzés. 15.30: Szimf. hangverseny. 15.40: Hírek. 17.10: Rádió diák-felőrája. 17.45: Időjelzés. Hírek. 18: Felolvasás. 18.20: Kőcéz Antal cigányzenekara. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20: Hívos Iván és Zalatnai Géza szerzeményei. 21.15: Könyves Kálmán; szomorujáték. 23: Hírek Időjárásjelentés. 23.20: Peris Jenő cigányzenekara. 23.30: Heinemann Ede jazz műsora. Utána hírek.

Aki Dowerből óra hosszat tart figyelheti, hogy összeülnek a hamisok, sűrűn egykék a sürgönydrákával és megadókukat.

Pernambukóból tart a hajót. Hő küzdjék, az utas sáros tánclás háben. De gyakran megjelenik az ember! Aconából Fő Karszt felől meg amely a kicsiny kinti. Ilyenkor a Egy Prágából alkalmával egy „mentem“. Meg natkozásban a lé táját a tengerine ezt is a modern Rokona, mondom zeli rokona. A szerint nem külfő A fiatal orosz ként, hogy a ter a magasabbrend is szenvedett ala a gyermekek frő dományának nem tást megmagyar Vannak a ten győgszerek. Az férfiaknak kell nyok kijelentésel győgszser: aktu árnyékában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Nősülne: 40 éves izr. kereskedő, kinek nagy férfikonfekiós üzeme van, 27 éves izr. jó állásban levő tisztviselő, 32 éves izr. gazdag fatermelő, 27 éves izr. nagy részvény-társaság vezetője és férőszvényese, 28 éves izr. jómódu borkereskedő, kinek egy értékes bérháza is van. Megbizva: „Mirea“ iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Fräulein zu drei Fingern Kinde mit Haus- und Hofe gesucht. Adresse: Stern Text-Fabrik, Sighet.

Nemesak apai szemmel nézve csinos 22 éves izr. leányomat férjhezadnám egymillió lej készpénzhozománnyal. Ismerkedést létehez Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája, Timisoara, Reg. Maria 7.

Tekintélyes vagyonnal rendelkező diplomás agglégény komoly házasság céljából megismerkedne nem feltétlen vagyonos hölgyvel. Kérjen még ma felvilágosítást. Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája, Timisoara, Reg. Maria 7.

Négykarikás vendéglői főzőkemence, elköltözés miatt, jutányos áron eladó. Str. Fantanelle 37.

Eladó 12%-ot jövedelmező cluji központi fekvésű ingatlan. Értekezni Hermanstädter Allgemeine Sparkassa cluji fiókjánál.

Gyermek vagy idős nő mellé ajánlkozom. Cimeket „Apolónó“ jellegre Oradea Schwartz Sándor Str. Independentei 15.

Speciális, valódi arannyal aranyozott képereteket olcsón készit: „Pax“ Cluj, Calea Victoriei 6.

40 éves, előkelő, özvegy, gyermektelen izr. szőpnek elismert urinó egymilliót meghaladó ingatlan és készpénzvagyonnal férjhezmenne orvos vagy gyároshoz. Megbizott „Mirea“ iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Két vagon kisebb és transzport borshordó eladó. Borpinéck kiadók. Értekezni Legman, Str. Berthelot 7.

Regátot, Besarabiát, Bucovinát állandóan utazom. Képviseletét kisebb kollekcióval vállalom. „Csak komoly cikk“ jellegre a kiadóba.

H

330

villany-

Co Pia Tel

A teng

A tengeri bet maritimum — ug Legalább is az ar Odysseus, Aeneis róla.

Akik hajlamosa a helyre és a kapják a tengeri ahogy az ingó de a betegségbe. Va földön rosszul les a hal szaga meg egy hajós aran gondolnak. De v amelyek a tenger ben részesítik, így venedik hosszús Európa és Az ördöglyuk, a Bis déli kiszögelése, a

Aki Dowerből óra hosszat tart figyelheti, hogy összeülnek a hamisok, sűrűn egykék a sürgönydrákával és megadókukat.

Pernambukóból tart a hajót. Hő küzdjék, az utas sáros tánclás háben. De gyakran megjelenik az ember! Aconából Fő Karszt felől meg amely a kicsiny kinti. Ilyenkor a Egy Prágából alkalmával egy „mentem“. Meg natkozásban a lé táját a tengerine ezt is a modern Rokona, mondom zeli rokona. A szerint nem külfő

A fiatal orosz ként, hogy a ter a magasabbrend is szenvedett ala a gyermekek frő dományának nem tást megmagyar Vannak a ten győgszerek. Az férfiaknak kell nyok kijelentésel győgszser: aktu árnyékában.

— Egy órai ké emelték fel a ca jelentik: Carei d dőbbenéssel tárg zottságnak példá 7-én kellett az kezniük az adó lenc órára volt zalau helyiérdek órákor érkezett ra siettek, ahol kijelentette, hog tek meg a bizo meghallgatása n tiltakoztak az hogy a vonat k gyalásra 9 óra elnök nem fogad ban közölte, hog jóval felemelte a rei orvosok az nyugodtak bele, tek be. Az orv Artur városi fő kórházi főorvos

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piata Unirii 32
Telefon: 83

A tengeri betegség

A tengeri betegségnek — taedium vitae maritimum — ugylátszik nincs története. Legalább is az antik tengeri regényekben — Odysseus, Aeneis — egyetlen vers nincs róla.

Akik hajlamosak rá, azok tekintet nélkül a helyre és a hajómenet tempójára, megkapják a tengeri betegséget. Vannak, akik ahogy az ingó deszkákra lépnek, beleesnek a betegségbe. Vannak, akik már a szárazföldön rosszul lesznek, amikor a kátrány és a hal szaga megüti orrukat, talán amikor egy hajós aranyaszomámos zubbonyára gondolnak. De vannak földrajzi területek, amelyek a tengeri betegséget különös előnyben részesítik, így a Roaring forty (a nyugvendi hosszúsági fokon, nyugatra), az Európa és Amerika közötti úgynevezett Ördögnyílás, a Biskaya-öböl és a Peleponeszus déli kiszögellése, a Kap-Matapan.

Aki Dowerből Calaisba utazik, a néhány óra hosszú tartó uton rendszeresen megfigyelheti, hogy már Dowerben a kikötőben összeülnek a hajó szalonjában az angol missek, sűrűn egymás mellett, mint a fecskek a sürgönydróton, ölütkben a kicsi tálcákkal és megadással, csendesen várják sorukat.

Pernambukóból Cherbourgba három hétig tart a hajóút. Hogy a tengeri betegséget leküzdjék, az utasok sokat táncolnak. Valóságos tánclánc háborog a hajó minden részében. De gyakran rövid kirándulásokon is meglegi az embert a tengeri betegség. Az Janczonból Fiuméba járó hajón néha a Karszt felől meglepésszerűen jön a bóra, amely a kicsiny hajó árbócait hárfának tekint. Ilyenkor a matrók is megkapják. . . Egy Prágából Berlinbe történt repülésem alkalmával egy légibeteg fiatal oroszánál „mentem”. Meg kell említenem ebben a vonatkozásban a légibetegséget mint egyik fajtaját a tengerinek. Mint sok egyéb szépséget, ezt is a modern technikának köszönhetjük. Rokona, mondom a tengeri betegségnek, közeli rokona. A közeli rokonok pedig rendszerint nem különösen kellemesek.

A fiatal oroszán példájából látjuk egyébként, hogy a tengeri betegség nem áll meg a magasabbrendűek előtt. Nelson admirális is szenvedett alatta, Vilmos császár is, Csak a gyermekek fräuleinjeit kiméli. Eddig a tudományunk nem sikerült a sajátos immunitást megmagyarázni.

Vannak a tengeri betegség ellen patentgyógyszerek. Az asszonyok hisznek benne; a férfiaknak kell hinnük. Tapasztalt kapitányok kijelentései szerint egyetlen megbízható gyógyszer: aludjon az ember egy tőlygfa árnyékában.

Egy órai késés miatt kihallgatás nélkül emelték fel a carei orvosok adóját. Careiből jelentik: Carei orvostársadalma nagy megdöbbenéssel tárgyalja a zalaui adókievítő bizottságnak példátlanul álló eljárását. Május 7-én kellett az orvosoknak Zalauban jelentkezniük az adókievítő bizottságok előtt. Kilen órára volt kitűzve a tárgyalás, de a zalaui helyiérdekű vasut egyórás késéssel tíz óraor érkezett be. Az orvosok a tárgyalásra siettek, ahol Meheleanu bizottsági elnök kijelentette, hogy mivel 9 óra nem jelentek meg a bizottság előtt, az adót a felek meghallgatása nélkül kivetették. Az orvosok tiltakoztak az eljárás ellen és igazolták, hogy a vonat késése miatt érkeztek a tárgyalásra 9 óra helyett 10 órakor. Meheleanu elnök nem fogadta el a védekezést, azt azonban közölte, hogy minden kihallgatás nélkül jóval felemelte az orvosok adóalapját. A carei orvosok az önkéntes határozatba nem nyugodtak bele, hanem fellebbezést jelentettek be. Az orvosok között van dr. Tamas Artur városi főorvos és dr. Marchis Adrian kórházi főorvos is.

Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadság, fílelemzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és a bélszatórna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a Ferenc József vizet, ugy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

Zsidó zeneest Oradean. Oradeáról jelentik: Szerdán este illusztris művészek interpretálásában bevonult Oradeára a zsidó zene. A zsidó zene életrekelése több mint elhivatottság, mert a zsidó zene ősi erejéből felszínre hozni azt, ami érdemtelenül elsikkadt, az egyetemes zsidó nép vágya. Tul a zene internacionális átütőerején, a népi gyökerek mélységeire is kell gondoljon az, aki egy regenerálódásra váró nép rég elfelejtett zenéjét akarja feltámasztani. A megrendítően szép feladat a kutatás útjára csábíthatott mindenkit, de kevés olyan hivatott szakértője lesz és lehet a zsidó zenének, mint dr. Friedmann Andor timisoarai zongoraművész és zeneesztéta, aki fáradhatatlanul szolgálja a zsidó zene ügyét. Hatalmas munkájában Szezhó Julia asszony, a rendkívüli muzikálitátsu cluji dalénekesnő segíti, aki finom mezzoszopránján kiemeli a zsidó dalok legfájdalmasabb szonását is. Dr. Friedmann Andor előadása „A zsidó népzene ismertetése” vezette be a koncertet. Az előadó hatalmas felkészültséggel mutatott rá a zsidó zene utjaira s az Enekek Enekétől a mai modern zenéig követte az el-eltűnő népies zsidó zene szálait. Rámutatott többek között arra az igen kevesek által ismert tényre, hogy a zsidó zene nagyon sokat adott a magyar népdalköltészetnek. A hatalmas sikerű előadás után Szezhó Julia asszony lépett a pódiumra és frenetikus sikerrel adta elő a szebbnél-szebb zsidó dalokat. Hatalmas sikert aratott Her nor die shien Maidele ukrán lakodalmi ének és a Lipinskaja előadásából ismert Jume-Jume. Az énekesnő, aki a Jiskadal csodálatos szépségű melódiával zárta műsorát, nem akarták leengedni a pódiumról. Utána dr. Friedmann Andor ült a zongorához, hogy bebizonyítsa azt, hogy nemcsak mint kiváló kísérő, hanem mint önálló előadó is átlagon felüli teljesítményre képes. Az Ato hivatalo, „Ono” és „Haszkele” hatalmas sikerét kell kiemeljük, de a briliáns zongoraművész a liturgikus zsidó zene minden tömör szépségét kifejezte a zongora skáláin. A zsidó zene diadalmas ünnepe volt az oradeai koncert s a bravurós művészek szereplése sokáig felejthetetlen marad. (a)

Ma, kedden a ROYAL-mozgóban dupla műsor

I. CHARLEY NÉNJE

vigjáték, fős.: Paul Kemp mint nőimitátor.

II. A HALÁL VAKÁCIÓZIK

Fredrich Marsch a legbriliánsabb szereplésben

Imre Andor képiállítás a Ujságíróklubban. A cluji Ujságíróklub nagytermében egy eredeti festői tenészt, dr. Imre Andor oradeai orvos állította ki képeit. A gyűjtemény minden alkotásából ujszerű elgondolás, plasztikus erő és lángoló szenvedély árad. A kiállítást rövidesen részletesen fogjuk méltatni.

A németek Schleswigben újraépítik a lerombolt erődöket. Kopenhágából jelentik: Több dán lap megütözéssel ír arról, hogy a németek Schleswigben újraépítik másfél évtizeddel ezelőtt lerombolt erődöket s elhatározták a kasztármák szaporítását is.

Vall a kereskedelmista diák teológus betörőtársa. Mint arról beszámoltunk, a cluji rendőrség Deák László kereskedelmista betörő valamása alapján letartóztatta Kárpáti Emil 20 esztendő református teológust, akitől kiderült, hogy ő volt az értelmi szerzője a kis kereskedelmista betöréseinek. Kárpáti átadta a cluji ügyészségnek, tegnap pedig megkezdődött a kihallgatása. Eleinte tagadta, hogy bármi köze volna Deák betöréseinek. A bizonyítékok sulya alatt azonban megtört és végül beismerte, hogy ő szemetelt ki a terepet a különböző betörésekhez és aztán utasítást adott barátjának. Beismerte többek között, hogy a dr. Bartha fogorvosnál történt betörést is ő eszelte ki, még pedig oly módon, hogy kezelte a fogát a fogorvossal és egy nap, amikor a fogorvos egy pillanatra elhagyta a rendelőjét, gyorsan kinyitotta az ajtó felett levő ablakot. Így készítette elő bejáratos volt hozzájuk és igyfigyelte meg, hogy az egyik cluji uricsaládnál történt betörést is ő eszelte ki. Jól ismerte a családot, bejáratos volt hozzájuk és igyfigyelte meg, hogy hol tartják az ékszerkeiket. A tapasztaltakat aztán leadta Deáknak, aki így felkészülve, be is tört a lakásba.

Olyan karcsu, mint esküvője napján

Ez a nő visszanyerte eredeti természetes testsúlyát 16 év után

Emlékszik még, milyen nehéz volt esküvője napján? Vajjon a mérleg ma is ugyanazt a súlyt mutatja-e? Miért nem ügyeszkiz, hogy visszanyerje ugyanazt a testsúlyt és alakot, mint amelyet leánykorában birt, ahogy ez a hölgy is tette: „Ezelőtt 18 hónappal — írja — erősen hizni kezdtem, noha éppen egy dombon lakom, amelyre gyakran kell felmásznom. Sokféle szert próbáltam és most elkezdtem Kruschent szedni. Az utóbbi időben állandóan szedtem Kruschent és ime, visszanyertem természetes testsúlyomat: 60 kg. 779 gr.-t, pontosan 16 év előtti testsúlyomat. Ezenkívül igen jól érzem magam”. „Ezelőtt 2—3 nappal egy hölgygel találkoztam, aki hosszabb ideig távol volt a városból. Amikor észrevettem, hogy fiatalabb és karcsubb vagyok. Egy másik hölgy azonban azt mondta, olyan az alakom, mint egy leányé. Azt hiszem, 40 éves koromban kitűnő eredményt értem el”. A. H. Kruschen a kövérsg okait szünteti meg, megsegíti a belső szerveket, hogy működésüket határozottan fejtsék ki, hogy naponta elváloítsák a haszontalan anyagokat és a mérgeket, amelyek — ha alkalmat adunk

neki arra, hogy összegyűljenek — a testben hájjá változnak. A fogyókúrát Kruschennel meggyorsíthatja, ha nem eszik zsíros ételeket és tesztaneműket, hanem helyettük kevés vajat, tejfelt és burgonyát eszik. Sels Kruschent több mint 120 országban árulják és ma már Romániában is minden gyógyszerertáiban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

Gábel Sándor lett az oradeai hitközség új főjegyzője. Oradeáról jelentik: Az oradeai hitközség vasárnap tartotta meg a nyugdíjba vonult Hirsch Henrik távozásával megüresedett főjegyzői állás betöltése ügyében a szavazást. A hitközség tagjai egyhangúlag Gábel Sándort, az Uj Kelet hasábjairól is ismert zsidó publicisztát választották meg főjegyzővé. Gábel Sándor megválasztása általános örömet és meglegedést keltett a városban.

Ujrakezdték a perbeszédet a milliárdos feketeszepben. Oradeáról jelentik: Megirta az Uj Kelet, hogy az oradeai törvényszék május 13-ra halasztotta az ítélet-hirdetést a milliárdos feketeszepbíróság fellebbezése ügyében. A perrendtartásbeli rész befejezése és az ítélet kihirdetésére kitűzött terminus között azonban több mint nyolc nap telt el és ezért a törvényszék a hétfői tárgyaláson elrendelte a perbeszédet újból megtartását. Ítélet szerdára várható.

Bukaresti orvosi hír. Dr. Kelemen József a prágai egyetemi gyermekklinika v. asszisztense, rendelőjét Bucuresti, Str. Armeneasca 16 alatt megnyitotta. Rendel 11 $\frac{1}{2}$ —1, 3—6. Telefon 42-815.

A timisoarai zsidóság gyászja. A timisoarai egyesült zsidó hitközség egyik érdemes vezetője, Singer Jakab, a gyárvárosi templora buzzó előjárója, hirtelen elhunyt. A megboldogult hosszú évek óta őszinte odaadással, buzzó vallásossággal és példás áldozatkészséggel szolgálta előbb a gyárvárosi, majd az utóbbi években az egyesült hitközség hitéletét és mindenkor az egész zsidóságnak minden nemes hivatását. A Schlosser Testvérek Nyerstermény R. T. egyik vezetője és igazgatója volt, a timisoarai szocializációs életnek régi, érdemes képviselője, akit nemcsak a gazdasági életben elért nagy eredményeiért, de mindenkor megőrzött jellemességéért és becsületességéért közbecsülés évezett és királyi kitüntetés is kiemelt. Vallási ismeretei, páratlan áldozatkészsége, a hitközségi életben mindig szem előtt tartott hékeszeretete és csodálatos szerénysége az örökletbe szenderült Singer Jakabnak hitközsége részéről a legnagyobb nódolatot és elismerést juttatta: holttestemé nek nem otthonában, hanem a gyárvárosi templomban, amelynek igazi előjárója és leghibebb, legbüzzőbb látogatója volt, adták meg a végső tisztességet. A gyászba borított, zsufolt templomban ott volt a város egész zsidósága, kereskedő világa felekezeti különbség nélkül, akiknek a második apjuk volt, az iskolák ifjúsága, számos társulat és egyesület képvisellete, amelynek mindnek bőkezű mecenása volt. Az oltár előtt felállított ravatalnál dr. Singer Jakab fróbbi az egész gyászoló gyülekezetet magával ragadó módon méltatta e példás zsidó életét, aki oly korán, 68 éves korában távozott el arról a helyről, amely ő utána — egyénisége érdeménél fogva — betölthetetlen. Az egyesült hitközség vezetősége részéről dr. Weisz Artur alelnök, az egyesült Chevra részéről Berger Arnold elnök, a megszünt gyárvárosi hitközség részéről ennek utolsó elnöke, dr. Rosenthal Mór, mindannyian könnyes szemmel bucsuztak a közszertetben állott férfiutól. A holttestet óriási gyászoló közönség kísérte ki a temetőbe, hogy a közrészvét ily módon is nyitltsa a lesújtott család, az özvegynek és gyermekeinek, Singer Andornak és dr. Deutsch Pálnéknak, meg a többi rokonoknak benső fájdalmát.

Ausztriai hírek. Bécsből jelentik: Hellele vádoltat a robbanóanyag-rejtegetés története alapján kétél általi halálra ítélték. Harmadik kilenc személyt letartóztattak szocialdemokrata röpiratok Csehszlovákiából történt csemmészése és terjesztésük megkísérlése miatt. Kormányhivatalok közli, hogy az év folyamán a lehető leghamarabb képest meg fogják szüntetni az összes devizakorlátozásokat.

Nagy amerikai flottagyakorlatok folynak Honolulú előtt. Londonból jelentik: Honolulú előtt nagy amerikai flottagyakorlatok folynak. A csendes-tengeri flotta és 400 vízi-repülőgép támadást ítélt a hawaii főváros kikötője és a közeli Pearl Harbor kikötő ellen.

Tűzzel akarta elpusztítani gazdája fiát az elbocsátott szolga. Careiből jelentik: A szomszédos Meteuitu községben Vida Mihály gazdálkodón Szabó Zsigmond nevű elbocsátott szolgája borzalmas módon állott bosszút. Az elmúlt este kicsalta gazdája hétéves kisfiát, Vida Györgyöt a mezőre, ott bevitt a csőszházba, zárta az ajtót és felgyújtotta a kis házat. Már hatalmas lánggal égett az épület, amikor a falubeliek észrevették a lángokat és meghallották a kisfiú kétségbeesett segélykiáltásait. A szerencsétlen már majdnem összeégett gyermeket nagy nehézségek árán kimentették. Kórházba szállították, de olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felgyógyulásához nincsen remény. A bestiális szolgalegény elmenekült a faluból. A csendőrség nyomoz.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, vagy hólyagbántalmi vannak, igyon természetes

„Bixádi” vizet

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható. Cluji le-rakata: Calea Regele Ferdinand.

Betörték egy cluji trafikba. Tegnap az esti órákban ismeretlen tettesek betörték a Mărăsesti ucca 9 szám alatti trafikba. A betörő több mint ötezer lej értékű árut vitt el. A trafik tulajdonosa jelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

Oradeai hírek. Vasárnap délután 6 órakor az Alexandri ucca 20 szám alatti lakásban öngyilkosságot követett el Weiszberger Miklósné, a Royal-kávéház volt főpincérének felesége. Az asszony nagy adag lumnált vett be. A mérgezést a házbeliek vették észre, akik azonnal értesítették a történekről a mentőket. Az orvosi segély azonban már későn érkezett. Weiszbergerné olyan nagy adag mérget vett be, hogy a kórházba szállítása közben kiszendvedett. — Spitzer Miklós kereskedő lakásába ismeretlen tettesek betörték és onnan 15.000 lej értékben ruhaneműt, ékszert és készpénzt loptak el. A rendőrség nyomoz. — Weisz Vilmos oradeai borkereskedő a szombatról vasárnapra virradó éjjel váratlanul eltávozott a városból anélkül, hogy erről valakit is értesített volna. A borkereskedő hiteltelői azonnal kcióba léptek és megállapították, hogy Weisz szombaton kiköltöztette lakásából a biróilag lefoglalt bu-torokat. Az adósságok összege 120 ezer lejt tettek ki, amelyek miatt Weisz Vilmos Timisoarara szökött. A feljelentések alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Meghalt Pilsudski marsall

A francia sajtó nagy aggodalommal regisztrálja a marsall halálát. Pilsudski hívei kezében marad a hatalom?

Varsó, május 13. (Rador.) Pilsudski marsall vasárnap este 20.45 órakor meghalt. A kormány azonnal minisztertanácsot hívott össze a rendkívüli eseménnyel kapcsolatban.

A marsall a Belvedere kastélyban halt meg és halála előtt felvette az utolsó szentséget Kernilevitz paptól. A marsall gyomor- és májrákban szenvedett. Délután 11 órakor szivvroham érte, amely estig végzetl vele.

A minisztertanács felhívást intézett a lakossághoz fogadja a hirt méltósággal és nyugalommal. A belvedere palota előtt óriási tömeg gyűlt össze.

Moszciszki elnök és a miniszterek éjjel tájban megjelentek a Belvedere palotában s lerótták a tisztelet adóját a marsall kihált temése előtt.

Párizs, május 13. (Rador.) Pilsudski marsall halála miatt az összes középület, valamint a nagykövetések és konzulátusok gyászszobogókat tűztek ki.

A marsall halála szomorú meglepetést keltett az egész francia sajtóban, amely hosszú cikkekben méltatja az elhunyt érdemeit s aggodalmát fejezi ki, milyen külügyi és belügyi következményekkel fog járni ez a váratlan haláleset. A Le Journal így ír: „Pilsudski halála kivételesen súlyos esemény Lengyelország számára, de ugyanolyan Európa számára is, amelynek Lengyelország stabilitása elengedhetetlen. Pilsudski tulokorán halt meg, mielőtt utódlásáról gondoskodtak volna. Nagy kérdőjel áll Kelet-Európa jövője elé.

A Matin annak a reményének ad kifejezést, hogy Pilsudski hívei, akik uralmon vannak Lengyelországban, folytatni fogják politikáját. Így meg lehet menteni a helyzetet Kelet-Európában.

Francia politikai körök szerint Pilsudski halála nem fog változást jelenteni Lengyelország politikájában, annál is inkább, mert az új alkotmány már meg van szavazva.

Varsó, május 13. A lengyel rádió a zenés programokat Pilsudski halála miatt mellőzi. Még nem történt intézkedés a marsall temetéséről.

Varsó, május 13. (Rador.) Pilsudski marsallnak nemrég kifejezett óhajára, a marsall szívével Vilnában, a marsall kedvenc városában és a lengyel és litván népek ütközéspontján fogják elhelyezni, míg agyát, ugyancsak sejtát kívánságára, tudósoknak adják át tanulmányozás végett.

Egyébként ma délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyen a temetés programját állították össze.

Berlin, május 13. (Rador.) Pilsudski marsall halála Németországban mély benyomást keltett. A birodalom miniszteriumaira gyászszobogókat tűztek ki, amit a temetés napján is megismételnek Hitler parancsára. A kancellár kondoleáló táviratot intézett a lengyel köztársaság elnökéhez, hangsúlyozva, hogy a német nép csatlakozik Lengyelország gyászához, siratva a nagy hazafi halálát, aki jól megfontolt együtműködésével mindkét országnak nagy előnyöket szerzett és hozzájárult az európai béke megvalósításához.

A Völkischer Beobachter azt írja, hogy az Új Németország meghajol e nagy államférfi földi maradványai előtt, akinek volt bátorsága együttműködést kezdeni a nemzeti szocialista birodalommal, ami kölcsönös bizalom alapult.

Moszkva, május 13. (Rador.) Laval a következő táviratot intézte Beck lengyel külügyminiszterhez: „Abban a pillanatban, mikor elhagytam Lengyelország földjét, mélyen le sújtva vettem Pilsudski marsall halálának híret. Ez az önk hazája számára annyira kegyetlen gyász a francia népet fájdalmasan érinti. Adozom a nagy államférfi emlékének, aki bátorsága, nemessége és hazafiassága által Lengyelország újjászületésének megalkotója volt. Kérem, fogadja fájdalmas együttérzésemet.

Pilsudski József marsall 1867-ben született a Vilna melletti Luloban. Már fiatal korában résztvevett a cár elleni földalati mozgalmakban és mint összeesküvőt 1882-ben száműzésre ítélték. Csak tíz év múlva tért vissza szibériai száműzetéséből, ahol a szocialista szeműzöttekkel együtt elhatározta, hogy új alapokon szervezi meg az orosz szubverzív mozgalmakat. Az addigi földalati mozgalmaknak nem volt tudományos jellegük. Pilsudski marxista elvek alapján

kezdte meg a mozgalom újjászervezését. Az orosz ipari városokban szivós kitarással szervezte meg a szocialdemokrata pártot, amely az ő idejében hatalmasat fejlődött. Ez a munkája azonban csak néhány évig tarthatott. A cári rendőrség üldözni kezdte. Pilsudski megszökött az osztrák uralom alatt levő Krakóba, ahol mint szocialista író és publicista tartotta fenn magát.

A világháború kitörésekor a lengyel légió élére állott, hogy az oroszok ellen harcoljon. 1917-ben megválasztották az ideiglenes lengyel állami tanács tagjává, minthogy azonban a megszálló német csapatoknak nem tett esküt, Magdeburgba internálták. A monarchia összeomlása után Varsóba ment, ahol összehívta a nemzetgyűlést. 1919-ben Pilsudskit köztársasági elnökké választották meg, de a következő évben már lemondott és csak a vezérkari főnöki állást tartotta meg. 1926-ban elkergette a kormányt és Paderewsky elnököt és átvette a tényleges hatalmat.

Amikor a hitlerista mozgalom megerősödött Németországban, Pilsudski azon igyekezett, hogy a lengyel hadsereget minél erősebbé fejlessze. 1933-34-ben Lengyelországnak 266 ezer katonája volt, kitűnő municiógyárai és hétszáz elsőrendű repülője. Pilsudski jelszava szállóigévé lett: „Kényszerítetek, hogy katonai nép legyünk és mi e kényszernek szívesen engedünk”. Azóta az államháztartás egyharmad részét katonai célokra fordították. A németekkel szemben az volt a politikája, hogy a danzigi korridor miatt békében kell élni velük, de ugyanakkor erősen fel kell készülni egy nagy háborúra ellenük.

A világsajtó s főleg a francia lapok szem-

betűnő idegességgel kommentálják Pilsudski marsall halálát. Mert ha a marsall nem is folytatott franciabarát politikát, ha a Németországhoz való külpolitikai közeledés az ő kezdeményezésére is történt, a lengyel belpolitikában Pilsudski személye az állandóságot, a stabilitást jelentette. Abban a törekvésben, hogy Lengyelország számára nagyhatalmi pozíciót és tekintélyt szerezzen, olasz mintára kétkulacos politikát inaugurált Franciaország és Németország felé. Vannak azonban Lengyelországban olyan politikai erők, amelyek nem taktikai megfontolásból, hanem programatikusan követelik a fasiszta irányzatot, mégpedig kül- és belpolitikai vonatkozásokban egyaránt. Ezekkel az egyre inkább feltörő erőkkel szemben a marsall személye képviselte a belső nyugalmat és külső mérsékeltelet biztosító féket.

Halála után minden bizonnyal fellángolnak Lengyelországban az eddig kordában tartott szenvedélyek s könnyen lehetséges, hogy a marsall katonai diktatúrája fasiszta diktatúrává vedlik át. Ez elsősorban is a lengyelországi zsidóságot érintené keservesen. Valamely szélsőjobb oldali irányzat uralomra jutása Lengyelországban, amelynek zsidósága az összlakosság 10.7 százalékát teszi ki, még a német nemzeti szocialista rezsimet is felülmúló megnyilatkozásokkal járhat. A zsidóság számára Pilsudski marsall halála komoly veszteséget jelent tehát, ami annál is érthetőbb, mert a marsall a zsidóság őszinte barátja volt. Ennek a barátságának az eredetéről érdekes történetet számol be, amelynek valódiságát eddig nem vonták kétségbe. A cári uralom alatt földalati tevékenységet kifejtő Pilsudski egy ízben menekülni volt kénytelen üldözői elől és egy egyszerű zsidó házába vetődött be, akit arra kért, hogy

NARCISSÉ BLEU
A FENSÉGES PÁRISI KÖNYVIZ
Mury
PUDER ARCFESTÉK
CIGÁLLÓ ARCFESTÉK
VÁLASSZÁK E KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYOKAT
GONDV. VEZÉRENYVÉDEL. KALANDFILM. HÍREK. SZERK.

bujtassa el. A zsidó előbb hivatkozott arra, hogy fejével játszik, majd engedett Pilsudski rimánkodásának és elrejtette a ház padlásán. Néhány perc múlva megérkeztek az üldöző kozákok. Vezetőjük a szőkevény után iránt érdeklődött, a házigazda konokul tagadta, hogy valaki is átlépte volna házának küszöbét. A kozákok átkutatták a házat és miután Pilsudskit nem találták meg, dühükben lelőtték a zsidót.

Pilsudski másnap zsidónak öltözve, kaftanosan elhagyta a házat. Mielőtt távozott volna, elgasztnai igyekezett az özvegyet és azt mondta neki, hogy ha majd egyszer találkoznai fog a nevével, mint Lengyelország vezetőjével, keresse fel. A nemes áldozatos meg fogja hálálni úgy vele, mint népével szemben.

A történet szerint az özvegy, aki időközben hat árva gyermekét nevelte fel, keserves nélkülözések közepette, a lengyel köztársaság megalakulása után jelentkezett Pilsudskinnál, aki a varsói főtraktot adta az özvegynek és az árvák ellátásáról is gondoskodott. A marsall megtartotta tehát szavát és egyébként is igyekezett a zsidóság megértő barátja maradni. Halála annál is súlyosabban érinti a lengyelországi zsidóságot, mert még a marsall baráti érzelmei sem voltak elegendők ahhoz, hogy megakadályozzák a három és félmilliónyi zsidóság teljes gazdasági összeomlását, halála pedig felszabadíthatja az eddig általa féken tartott antiszemita energiákat is.

Marseilleben a község tanácsi választások mai második fordulóján egyik választási helyiségben a politikai ellenfelek között lövöldözés folyt. A termet kiürítették s többieket letartóztattak.

Legújabb sporthirek

— Junius 5 és 10 között rendezik Zágrábban a Jugoszlávia-Románia válogatott asztaliteniszversenyt. A május 14-re tervezett Románia-Jugoszlávia válogatott asztaliteniszverseny közbejött akadályok miatt elmaradt. A román asztaliteniszverseny értékelése szerint a versenyt Junius 5 és 10 között rendezik meg, amikor is a román-ceshszlovák atlétikai verseny is lebonyolításra kerül Zágrábban. Szó van arról is, hogy a cseh válogatott asztaliteniszversenyzők is leutaznak az atlétikai csoportjával, mely esetben a tervezett asztaliteniszverseny harmas csapatversenyyé bővülne, egy alkalmi serlegért.

— Nincs komolyabb baja Max Baernek. Newyorkból jelentik: Az egész világsajtót bejárta a hír, hogy Max Baer, a professzionista nehézsúlyú öklívívás világbajnoka, Newyorkban, egy rádióelőadás próbája közben vaktöltés által megsérült. A vaktöltés tüze ugyanis a szíve fölött égési sebet ejtett. Azonnal kórházba vitték. Az orvosok véleménye szerint a sérülés jelentéktelen és az első segélynyújtás után a világbajnokot el is bocsátották.

— Kartörést szenvedett Barna asztali teniszvilágbajnok. Párizsból jelentik: Kisebb autóbalesetnél Barna Viktor asztali teniszvilágbajnok jobbkezét csonttörést szenvedett.

— Tízezer emigráns tért vissza Németországba. Berlinből jelentik, hogy néhány nap leforgása alatt tízezer külföldre kimenekült emigráns tért vissza a Harmadik Birodalomba. A visszatérteket külön táborba helyezik el, ahol kiképezik őket a nemzeti szocialista elgondolásoknak megfelelően.

FRATELLITAS Könyv- és Lapkiadó B. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 14. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Szinkör mozgó Ma Premier
BORNEOI KALAND
Egy táncosnő szerelmének története izgalmas kalandfilm keretében. Főszereplő az új Marlene Dietrich: ROSEMARY AMES és VICTOR JORY.
Szenzációs előjáték: PALESZTINA gyönyörű látkepe Jeruzsálem és a Szentfal, ahol a főkéntor héberül gyönyörűen énekel.

A marseillesi merénylet ismét a Népszövetség előtt

Genf, május 13. Eden angol főpecsétör közölte a népszövetségi főtitkársággal, hogy abban a helyzetben van, hogy jelentést terjesszhessen elő a marseillesi merénylet politikai hátteréről. A népszövetségi főtitkárság, a népszövetségi tanács május 20-i ülésének napirendjére kitűzte a marseillesi merénylet ügyében teendő jelentést.

A franciaországi községi választások második menetében a szocialista-kommunista egységfront tört előre

Kilencven községben a kommunisták, 168-ban a szocialisták kaptak többséget. Párizsban is tért hódítottak a kommunisták

Párizs, május 13. (Rador.) Vasárnap tartották meg a községi választások második menetét, mely alkalommal Párizs 53 kerülete és a vidéki kerületek fele választott. Párizsban, a városi tanács összetétele a következő: republikánusok: 24, baloldali köztársaságiak: 24, köztársasági szocialisták 7, független szocialisták 7, egyesült szocialisták 6, francia szocialisták 3, pártönkivüliek 4, független radikálisok 4, radikál-szocialisták 4, kommunisták 14. A tanács többségének politikai összetétele változatlan.

Újabb jelentés szerint a községi választások a baloldal sikerét mutatják. Párizsban a pótválasztás a kommunisták számára hozott sikert, akik 8 tanács tagságot kaptak, míg a múltban csak egy tanácsos-

suk volt. Herriot-t Lyonban újból megválasztották.

Az ideiglenes kimutatásból meg lehet állapítani, hogy 855 község közül, amelyek lakossága meghaladja az 5000-et, a kommunisták 90 községben szereztek többséget, a szocialisták 168-ban, a neoszocialisták 15-ben, a szocialista republikánusok 32-ben, a radikál-szocialisták 221-ben, a független radikálisok 47-ben, a baloldali republikánusok 145-ben és a demokrata republikánusok 99 községben.

Párizs, május 13. A község tanácsi választásokon a szocialista-kommunista egységfront jelentős előretörést mutathat fel. A lapok ennek okát a mélyülő gazdasági válságban, a munkanélküliségben s a kormánynak a gazdasági kérdéseket illetően ingadozó politikájában látják.

Taxa post.
plátite in
No. 224713

10. Telefon:
Havonta 11
évre 600,
földre: Hat
félóra 12,
detések díj
KELET az
dóság egye
Cikkekink utanyon
rás megjelölésével

A cöka és a

A francia-orosz s légiegyezmény és tika; esemény létre mind a Harmadik ártalmatlanná tétel német sajtó arról z Führer a Reichstag ben fölöttébb dallar roadj megütni és d agresszív kijelentése

Franciaországban csak elvételre akadnak akik a Führer béké nek. Hiszen ma m alátámasztott tény ország mindent aka

Az angol közvélemences a konzervatív-progress utóbbi időkig akadta határára mozgó pac vették a Führer bé német hajógyárakba tengeralljárókat s számra onták az u

Annál örövendetése ist amely a hitleris az angol sajtóban ban megmutatkozik. ményben hanem a r körében is egészen tül kezdik megítél sebbeknél pacifizmus Birodalom vezérei t telemben képviselme

Mint londoni jele pénzügyi körökben legközelebbi beszéd nyugtatni a helyett tései miatt felzigato

Am Hitler legu most már Angliá hogy a Harmadik B től 75 ezer font elő ezt elsősorban az szállított árúk kifit

Londonban azonban ak, hogy az Angol folyósított ilyen ter tek fegyverkezési így Hitler szírhéna ak bizonyulni. A rökája, a maga pri aligha fogja ezuttt a józú sajtót kicssa A hollók ugyanis ges tapasztalatokra arra, hogy a legm mus sem éri meg vérengző rökák cs s adott esetben magát a hollót is

Ami a „num valachicus”

Amikor a „num váratlan és ország kelte felszaladt r rüdjára, az ideológ visszaság lengte át Vaida Sándor ny ket a másik után. talmas interjú-an tani, hogy a mozg tegü, egyáltalában ellen, sőt még inl szolgálja.

Iasiban még to Vaida. Egyszeriben legyen segítségér megoldásában.

A felhívásnak n akadt zsidó jelent együttműködve a zsidókérdést.

Mert a mozgaló pillanatában nyilván sággal való „kolla bizonytalansági ér kori demokrata m kor a fajvédelmi t

Egészen nyilván propagandából, az ritus kormányfor